Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

47 йил чиқиши
№ 162 (13.118).
14 ИЮЛЬ 1965 йил
ЧОРШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

ШАРҒУН ШАХТЁРЛАРИНИНГ РАПОРТИ

Кеча Шарғундан хушхабар келди: Шахтёрлар куни шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаётган «Шаргунуголь» кон бошқармасининг коллективи етти ойлик ялпи маҳсулот тайёрлаш планини муддатидан олдин адо этиб, «қора олтин» қазиб чиқаришда 101 процент кўрсаткичга эришди.

Брикет тайёрлаш топшириғи ҳам ортиғи билан адо этилди. Шахтёрлар истеъмолчиларга планга қўшимча бир неча минг тонна кўмир жўнатдилар.

СЎНГГИ соатда

ЖЕНЕВА, 13 июль. (ТАСС). Маориф масалаларига бағишланиб ҳар йили ўтказиладиган халқаро конференцияда қатнашаётган Совет Иттифоқи делегациясининг бошлиғи, РСФСР маориф министрининг биринчи ўринбосари Н. В. Александров кеча конференцияда Хитой Халқ Республикаси вакиллари ўрнини чанкайшичилар эгаллаб турганига қарши норозилик билдирди. Н. В. Александров СССР, Украина ССР ва Белоруссия ССР делегациялари номидан бундай деди: Хитой Халқ Республикаси ҳукумати томонидан тайинланган вакилгина Хитойнинг бирдан-бир қонуний вакили бўла олади.

Шу билан бирга, Н. В. Александров Сайгон маъмурларининг залда ўтирган делегатлари Жанубий Вьетнам номидан иш кўра олмайдилар, деб таъкидлади.

* * *

НЬЮ-ЙОРК, 13 июль. (ТАСС). Юнайтед Пресс интернэйшнл агентлигининг мухбири Вашингтондан хабар беради: Жанубий Вьетнамдаги Америка қўшинларининг сони ёз фаслининг охиригача 100 минг кишига етиши мумкин. Қўшма Штатлар яқин икки ой ичида Вьетнамдаги ўз қўшинлари сонини яна камида 33 минг кишига кўпайтиради. Ҳозирги вақтда Вьетнамда Американинг 67 минг солдати бор.

* * *

ХАНОЙ, 13 июль. (ТАСС). Вьетнам информация агентлиги хабар беради: Вьетнам Меҳнаткаш Ёшлар союзининг чақириғига жавобан Вьетнам пойтахти йигит ва қизларидан 10 мингга яқин киши американлик агрессорларга қарши курашмоқ учун ёш кўнгиллилар бригадасига киришни истаганлигини билдирди.

СОВЕТ ХОДИМИНИНГ ФАЗИЛАТИ

Советлар меҳнаткашларнинг энг оммавий, энг демократик ташкилотидир. Советларда халқ оммаси давлатни демократик асосларда идора қилишда доимий суратда қатнашади. Улуғ Лениннинг фикрича, янги давлат аппарати бўлган Советлар омма билан, халқнинг кўпчилиги билан шунчалик маҳкам, узилмас, осон алоқа боғлайдики, тарихда асло бундай нарса бўлган эмас. Советлар «ҳамма учун очиқ, ҳар нарсани омма кўз ўнгида қиладиган, омма учун қулай бўлган, бевосита омманинг ўзидан келиб чиқадиган ҳокимият, халқ оммасини ва унинг иродасини тўғридан-тўғри ва бевосита ифода қиладиган органдир».

В. И. Лениннинг бу доҳиёна фикрларида олам-олам маъно бор. Мамлакатимизда социалистик революциянинг, Совет ҳокимиятининг 50 йиллик юбилей шодиёналари яқинлашаётган пайтда Советлар ҳақиқатан ҳам энг оммавий ташкилот, чинакам халқ ҳокимияти органи эканлиги кўз олдимизда янада равшанроқ намоён бўлмоқда.

Маҳаллий Советларга бўлиб ўтган кейинги сайловда республикамизда меҳнаткашлар депутатларининг 9 область Совети, 86 район, 37 шаҳар, Тошкент шаҳридаги 6 район, 78 посёлка ва 795 қишлоқ Советларига 75 минг 147 депутат сайланди. Буларнинг 44,1 проценти хотин-қизлардир. Депутатлар орасида саноат, транспорт, қурилиш, қишлоқ хўжалигининг илғорлари ва новаторларини, фан ва маданият арбобларини, халқимизнинг энг яхши фарзандларини кўриш мумкин. Депутатларнинг 66,1 проценти ишчи ва колхозчилар, бевосита моддий бойликлар яратувчи кишилардир.

Совет ходими ана шу кўп минглик депутатлар армиясининг ажралмас қисмидир. Совет ходимида олижаноб фазилатлар — халқчиллик, принципиаллик, меҳрибонлик, ростгўйлик, софдиллик, сезгирлик каби инсоний фазилатлар мужассамдир. У партия ходими каби халқ оммаси онгига коммунизм ғояларини, партиямиз Программасида илгари сурилган коммунистик ахлоқ принципларини сингдирувчи оташин курашчидир. Совет ходими жаҳонда энг ёрқин демократия бўлган совет демократияси принципларини изчиллик билан амалга ошириши, умумхалқ социалистик давлатининг намояндаси сифатида барча меҳнаткашларнинг давлатни бошқаришда, хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарлик қилишда актив иштирокини таъминлаши лозим.

Республикамизда Советларнинг ижроия комитетларга, доимий комиссияларига, турли жамоат ташкилотларига раҳбарлик қилаётган, уларнинг ишида актив қатнашаётган тадбиркор, ташкилотчи кадрлар кўп. Улар омма билан чамбарчас боғланган, ҳаётни чуқур билган, халқ билан бирга қадам ташлаётган кишилардир. Наманган шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси Мелихон Иброҳимова шундай ходимлардан ҳисобланади. Серғайрат, жонкуяр, меҳрибон бу аёл кўп йиллардан бери ижроия комитетга самарали раҳбарлик қилиб келмоқда. Шаҳарда кейинги икки йил ичида жамоатчиликнинг кучи билан 118 минг квадрат метр йўл ва тротуарларга асфальт ётқизилди. 668 минг туп кўчат ўтказилди, ирригация иншоотлари тозаланди, 36 гектар ер гулзор қилинди, саноат корхоналари, ташкилотлар, мактаб ва маҳалла комитетлари маданият ва истироҳат боғларини, хиёбон ва кўчаларни кўкаламзорлаштиришда актив қатнашдилар. Дарҳақиқат, наманганликлар ўз шаҳарларини гулбоққа айлантирдилар. Ана шу катта ишларда шаҳар Совети, унинг депутатлари ва шахсан Мелихон Иброҳимованинг ҳиссаси катта.

Хива шаҳар ижроия комитетининг раиси Хуршида Худойберганова шаҳар аҳолисининг ҳурмат-эътиборига сазовор бўлди. Унинг партиявий принципда туриб тўғри ва актив иш олиб бориши умум ишида муваффақият қозонишда катта таъсир кўрсатяпти. Шаҳар Совети ижроия комитетида маош олиб ишлайдиган тўрт ходим бор. Асосан ҳамма иш жамоатчи активларнинг ёрдами, иштироки билан олиб борилмоқда. Бу ерда 9 штатсиз бўлим бўлиб, буларда 50 инструктор жамоатчилик асосларида ишлаяпти. Улар шаҳарни обод қилишга бутун куч ва ғайратларини сарфламоқдалар. Шаҳарда 180 жамоатчи ташкилот бор. Уларда 1380 активист иш олиб боряпти. Республика бўйича маош олиб ишлайдиган аппарати энг оз бўлган Хива шаҳар ижроия комитетининг фаолияти оммага, активларга таянган ҳолда иш кўриш энг мақбул, энг изчил усул эканлигини яққол кўрсатиб турибди.

Меҳнаткашлар депутатлари Ховос посёлка Совети ижрокомининг раиси И. Чулаевский, Поп район Чодак қишлоқ Совети ижрокомининг раиси Деҳқонбой Бобоев энг яхши инсоний фазилатларга эга бўлган ходимлардандир. Қишлоқ ва посёлка Советлари раҳбар кадрлари орасида бундай ажойиб кишилар анчагина бор.

Совет ходимлари армияси шаҳар ва районлар, қишлоқ ва посёлка Советлари ва уларнинг ижроия комитетларининг раислари, раис ўринбосарлари, секретарлари, ижроия комитетнинг аъзолари ва кўп сонли бошқа ходимлардан ташкил топгандир. Совет ходими — бу халқ вакили бўлмиш юзлаб ва минглаб депутатлар, советлар доимий комиссияларининг раислари, аъзолари, штатсиз бўлим мудирлари, инструктор ва инспекторлари, республикамиз министрликлари кўп сонли ташкилот раҳбарларидир. Совет ходими улуғ Ленин вужудга келтирган социалистик давлатимизнинг меҳнаткашлар давлати, умумхалқ давлати, халқимиз орзу ва тилакларининг чинакам ифодачиси эканлигини яхши биладиган, сезадиган, ҳамма вақт халқ манфаатларини юксак эъзозлайдиган, ўзини халқ хизматкори деб биладиган, халқни Ленин каби севадиган, меҳрибонлик кўрсатадиган, Ленин каби камтар, юксак маънавий фазилатга эга бўлган кишидир.

Совет ходими Коммунистик партиямиз тарихий XX—XXI—XXII съездларининг қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг октябрь, ноябрь, март Пленумлари қарорларини сабот билан амалга оширишда, КПСС Программасида умумхалқ социалистик давлатини, социалистик демократияни ҳар томонлама кенгайтириш ва ривожлантириш соҳасида қўйилган вазифаларни бажаришда партия ходими билан биргаликда биринчи сафларда турувчи курашчидир. Совет ходими айниқса бюрократизм, сансалорликка қарши курашда, меҳнаткашларнинг шикоят ва аризаларини зўр диққат ва эътибор билан кўриб чиқишда, депутатлар ва жамоатчиликнинг бутун кучини ишдаги камчиликларни бартараф қилишга сафарбар этишда Коммунистик партиямизнинг актив ёрдамчиси бўлиши керак. Республикамизнинг шаҳар, район, қишлоқ Совети ижроия комитетларида, республика министрликлари, область ва район ташкилотларида ажойиб фазилатларга эга бўлган юзлаб совет ходимлари билан бир қаторда айрим бюрократлар, амалпарастлар, мансабларини суиистеъмол қилувчилар, ўз манфаатини халқ ва давлат манфаатидан устун қўювчилар ҳам баъзан учраб туради. Совет ходими деган юксак номга номуносиб бўлган бундай кишиларни совет ташкилотларига йўлатмаслик керак.

Республикамиз партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари ва барча меҳнаткашлари олдида 1965 йилда — етти йиллик якунланаётган йилда жуда катта вазифалар турибди. Ҳозир пахта далаларимизда 1965 йилнинг улкан «оқ олтин» хирмони учун катта жанг бормоқда. Шубҳа йўқки, 1965 йил халқимизга янада катта ҳосил, катта бахт-саодат келтиради, коммунизм қураётган давримизнинг энг гўзал йилларидан бири бўлади. Ленин партияси тарбиялаган совет ходими бутун халқимиз билан бирга ўз фидокорона меҳнати, ўзининг юксак маънавий фазилатлари билан коммунизм қуриш ишига муносиб ҳисса қўшади.

ВАЪДАГА ВАФО — МАРДНИНГ ИШИ

ФАРҒОНА ОБЛАСТЬ ПОП РАЙОНИДАГИ ЛЕНИН НОМЛИ КОЛХОЗ РАИСИ, СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ АҲМАДЖОН ОДИЛОВГА

ОЧИҚ ХАТ

Ассалом алайкум ҳурматли Аҳмаджон Одилов!

Сизга «Совет Ўзбекистони» газетаси орқали гўзал Мирзачўлдан, улуғ Ленин васиятлари изчил амалга оширилаётган, техниканинг қудратли кучи, инсоннинг улкан иродаси билан боғ-бўстонга айлантирилаётган, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари йил сайин кўп етиштирилаётган воҳадан қизғин салом йўллайман.

Бир группа пахтакорларнинг республика қишлоқ меҳнаткашларига қарата ёзган ва бир ой муқаддам «Совет Ўзбекистони» газетасида эълон қилинган «Пахтакорлик — мағрур янграйди» сарлавҳали мурожаатида Сиз билан менинг ҳам имзом бор. Биз бу мурожаатга қўл қўяр эканмиз, зўр масъулиятни, яъни пахтадан мўл ҳосил етиштиришда, пахтачиликни кенг кўламда механизациялаштириб, деҳқончилик маданиятини оширишда, маҳсулот таннархини камайтиришда бошқаларга намуна бўлишни ўз зиммамизга олганмиз.

Ваъдага вафо — марднинг иши, дейдилар. Менинг шу очиқ мактубни ёзишимдан мақсад — бўлимимизда олинган юксак мажбуриятни бажариш учун нималар қилинаётганлигидан Сиз, ҳамкасбимизни хабардор қилиш, тажрибаларимизни ўртоқлашиш, камчиликларимизни тузатишда бир-биримизга дўстона ёрдам беришдир.

Бизнинг бўлим совхозимизнинг йирик пахтачилик бўлимларидан бири ҳисобланади. Бўлимимизда бу йил 1300 гектар майдонга 60х60 сантиметр схемаси асосида чигит экилди. Биз бу ернинг ҳар гектаридан ўтган йилги 23 центнер ўрнига 25 центнердан ҳосил етиштиришни зиммамизга олган эдик. Мен билан Сиз кўл қўйган мактуб бўлимимизда муҳокама қилингач, умумий йиғилишда чўлқуварларимиз гектаридан камида 26 центнердан хирмон кўтаришга ваъда қилишди. Бунинг учун бизда ҳамма асос бор. Ҳар гектар ерда 80 минг тупгача ғўзага эгамиз. Ҳар туп ғўзада ҳозирданоқ 8-9 тадан тўқ кўсак санаш мумкин. Ғўзаларимиз ўтган йилдагидан 18-20 кун олдин ривожланяпти. Бинобарин пахтамиз бултургидагидан илгари етилади. Бу бизга асосий ҳосилни совуқ тушгунча йиғиштириб олиш, кўпроқ маҳсулотни биринчи сортларга топшириш имконини беради.

Ишчиларимиз бу муваффақиятларга астойдил меҳнат қилиш, ваъдасининг устидан чиқиш учун агротехника тадбирларини бир-бирига маҳкам боғлаб олиб бориш, қудратли техниканинг кувватидан тўла ва унумли фойдаланиш туфайли эришмоқдалар. Бўлимимизда шу кунгача ғўза уч марта комплекс парвариш қилинди. Ҳозир ғўза қатор оралари тўртинчи марта ишланмоқда. Культивацияда механизаторларимиздан Ҳусанбой Ғаниев, Бегимқул Эсонов, Абдилҳошим Синдоров, Каттабек Алиев, Маҳмуджон Абдуллаев ўртоқлар бошқаларга намуна бўлмоқдалар. Улар культиваторларнинг тишларини ғўза тупларига мумкин қадар яқинроқдан ўтказиб, ўсимлик қатор ораларини 14-16 сантиметр чуқурликда юмшатмоқдалар. Натижада бегона ўтлар илдизи билан кўпориб ташланяпти. Тупроқ майин.

Ҳар бир пахтакорга, шу жумладан Сиз билан бизга ҳам маълумки, ғўза — озуқага жуда талабчан ўсимлик. Тупроқда озуқа моддалари бўлган тақдирдагина иссиқлик ва ҳаводаги азот ўсимликнинг барги орқали илдизига ўтади. Бундай ғўза тез ривожланади ва ҳосилдор бўлиб ўсади. Шунга эришиш мақсадида биз ғўзани озиқлантиришга алоҳида эътибор бермоқдамиз. Лекин совхозимизда чорва моллар бўлмаганлиги сабабли маҳаллий ўғит йўқ. Шу сабабли биз озиқлантиришда асосан минерал ўғитдан фойдаланяпмиз. Бу иш ғўза қатор ораларини культивация қилиш билан бир вақтнинг ўзида ўтказиляпти. Озиқлантиришни 15 июлдан кейин тўхтатиб, унинг ўрнига суғориш вақтида «шарбат» оқизамиз.

Сизда бўлгани каби бизда ҳам бу йил сув танқис. Совхозимиз сув олаётган Жанубий Мирзачўл магистрал каналида ўтган йилги сувнинг фақат ярмигина оқмоқда. Аммо моҳир сувчиларимиз ҳалол меҳнати билан бу қийинчиликларни мардонавор енгмоқдалар. Бизда асосий майдонларга сув най ва сифон усулида тараляпти. Баъзи карталарда эгатларга сув бевосита ўқариқлардан ҳам оқизилаётир. Ҳар учала усул далаларнинг паст-баландлигига, тупроқнинг сув ўтказувчанлик қобилиятига ва бошқа хусусиятларга қараб қўлланиляпти. Сув жилдиратиб оқизилади. Эгат бошларида сув оз-оздан қўйилади, ўрталарида бир оз кўпайтирилади, охирларида яна камайтирилади. Бунинг натижасида сув эгатларни янчимаяпти, охирига чиқиб кетмаяпти, ҳамма ерни баравар намлаяпти ва тупроққа чуқур сингаяпти.

Ўсимлик икки қулоқ бўлганидан бошлаб сувни талаб қилаверади. Ғўза ўсган ва ривожланган сари унинг сувга бўлган эҳтиёжи ошиб боради. Гуллаш ва кўсаклаш даврида намга талаби кескин ошади. Чунки бу пайтда ҳаво ҳарорати жуда кўтарилган бўлади. Тупроқда нам етарли бўлмаса, ғўза иссиқликка бардош беролмай сўлиб қолади ва мевасини тўкиб юборади. Бу камчиликнинг олдини олиш суғоришнинг тўғри ўтказилишига, сувдан оқилона фойдаланилишига боғлиқдир.

Шу мақсадда биз ҳозир сувчилар сонини кўпайтирдик. Бўлимимизда 75 кишидан иборат 25 та сувчилар группаси туздик. Ҳар бир группага бир уста сувчи бошчилик қилади. Группа раҳбари ғўзанинг рангига қараб қайси картага биринчи навбатда сув тараш кераклигини олдиндан аниқлайди. Аввало шу даладаги ғўза суғорилади. Сўнгра сув ғўзаси чанқаган участкага ўтказилади. Шу тариқа ҳар бир карта бир йўла сувдан чиқариляпти. Сувнинг у картадан бу картага тез-тез ўтказиб исроф қилинишига йўл қўйилмаяпти.

Ҳозир бизда ғўза қатор ораларига учинчи бор сув тaралаётир. Бу даврда суғориш ишлари анча мураккаблашади. Биз шуни ҳисобга олиб суғориш нормасини анча камайтирдик, сувчиларнинг эса иш ҳақини бир оз оширдик. Бир сменада 0,45-0,50 гектар майдондаги ғўзани суғорган сувчига 5-разряд бўйича 7 сўмдан пул тўланяпти.

Сувчиларга ҳақ тўлашда уларнинг смена нормасини бажарганликларигина эмас, шу билан бирга, тупроқнинг қанчалик намланганлиги, сувнинг нечоғли тупроққа сингишини таъминлаганликлари ҳам ҳисобга олинади. Ана шунга эришаётган сувчиларимиздан Умар Ортиқов, Хайрулло Муродов, Зикир Шокиров, Абдуолим Оқмуродов, Малла Куббоев, Кучим Гулмуродов ўртоқлар бошқалардан кўра кўпроқ ҳақ олмоқдалар. Уларнинг номи совхозимиздаги «Ҳурмат тахтаси»нинг тепасидан тушмаяпти.

Суғоришни мақсадга мувофиқ ўтказиш учун эгатлар текис, тўғри, бир хил баландликда олинган бўлиши шарт. Бунинг учун сувчилар билан механизаторларнинг ҳамкорликда ишлаши талаб этилади. Бўлимимиздаги сувчилар группасининг раҳбарлари культивация вақтида механизаторларнинг суғориш эгатларини қандай олаётганликларини кўздан кечириб борадилар. Эгатлар 40-45 сантиметр кенг, 18-20 сантиметр баланд қилиб ва текис олинмаган бўлса, механизаторларнинг иши қабул қилинмайди. Эгат олишдаги камчиликлар айбдорлар ҳисобига тузаттирилади. Бу эса тракторчиларнинг масъулиятини тобора оширмоқда, культивациянинг сифатли ўтказилишига яхши таъсир кўрсатмоқда.

Ҳосил йиғим-теримини кўпроқ механизациялаштирамаи, шу тариқа сермеҳнат ишни енгиллаштираман, пахтанинг қисқа вақт ичида йиғиштириб олинишига ва маҳсулот таннархининг кескин камайтирилишига эришаман, деган деҳқон бу ишга олдиндан пухта тайёргарлик кўриб боради. Ўтган йили биз машина теримига эрта баҳорданоқ шайланиб борганлигимиз натижасида бу соҳада яхши натижага эришдик. 60 процент майдондаги ҳосилни агрегатлар ёрдамида териб олдик. Бу йил ҳамма пахта майдонининг 80 процентидаги ҳосил машиналарда териб олинади. Ғайбулл Урдушев, Абдурасул Нурматов, Иброҳим Холбўтаев, Рашид Абдуллаев ўртоқлар бошлиқ бригадаларда пахта теримини кўпроқ механизациялаштириш мўлжаллаб қўйилди.

Бўлимимизда машина теримига пухта тайёргарлик кўрилмоқда. Ҳосилини агрегатлар ёрдамида териб олиш учун 1100 гектар унумдор ерлар, текис ва йирик карталар ажратилди. Бу далаларга чигит машина теримига мослаб, уруғни уяларга белгиланган миқдорда ташлаб кетадиган сеялкалар билан прогрессив усулда экилди. Шунинг учун бу майдонлардаги ғўзани ягана қилишга ҳожат қолмади. Ҳозир экин қатор оралари машина теримини кўзлаб ишланмоқда. Ғўза калта бўғин қилиб ўстириляпти. Машина терими учун мўлжалланган участкалардаги ўсимликлар чеканка қилинадиган машиналар билан каллакланади. Бу йилги шароит шуни талаб қилмоқда. Шу йўл билан чеканка қилинганда ўсимлик ғовлаб кетмайди, сершох, серкўсак бўлиб ўсиши, бўйининг 85-90 сантиметрдан ошмаслиги таъминланади. Ғўза чеканкасига 15 июлдан кейин киришамиз.

Бу йил далаларимизда 30 та терим машинаси ишлайди. Ҳозирча 26 машинамиз бор. Бу машиналар ремонт қилиняпти. Яна 4 та терим агрегати сотиб олмоқдамиз.

Совхозимиз Мирзачўл ерларидаги энг ёш пахтакор хўжаликлардан бири, барча ишчиларимиз мамлакатимизнинг турли томонларидан келган азамат чўлқуварлардир. Мен бу ерга Андижон областининг Балиқчи районидан келганман. Коммунист бўлганлигим учун юрак амри, партиянинг даъвати билан қўриқ ўзлаштиришга отланганман. Бу ерда коммунистчасига ишлаш ва яшаш учун ҳамма нарса муҳайё. Бизга ишониб топширилган машиналардан ва бошқа воситалардан моҳирона фойдаланиб, экинлардан йилдан-йилга юқори ҳосил олмоқдамиз. Ўтган йили бўлимимиз гектаридан 17 центнер ўрнига 23 центнердан хирмон кўтариб, зиммага олинган мажбуриятни ортиғи билан адо этди. Бу йилги мажбуриятнинг ҳам ошириб бажарилишига ҳеч шубҳа қилмаймиз. Ишчиларимизнинг далаларда ҳар қачонгидан ҳам тер тўкиб меҳнат қилаётганликлари, ғўзаларимизнинг ўтган йилдагидан ҳам ҳосилдор бўлиб ўсаётганлиги мана шундан далолат бермоқда.

Қадрли ўртоқ А. Одилов!

Йил-йилга ўхшамайди, деганлари рост. Ўтган йили ёғингарчилик кўп бўлиб, ҳамма жойни захлатиб юборган бўлса, бу йил ҳаво иссиқ ва қуруқ келди, сув танқис бўлди. Оқибат-натижада дала ишларининг ҳажми кўпайиб кетди. Биз республика пахтакорларига мурожаат қилиб, уларни, ана шу қийинчиликларни қисқа вақт ичида бартараф қилишга, барча майдонларда пахтадан юқори ҳосил етиштириш учун астойдил ишлашга даъват этганмиз. Демак, мурожаатга қўл қўйганларнинг вазифаси бошқалардан кўра оғирроқ ва масъулиятлироқдир. Бошқалардан иш талаб қиладиган ҳар бир раҳбар аввало ўзига талабчан бўлиши керак. Мен масалага шу нуқтаи назардан қараб, Сизга мазкур мактубни ёзаётирман. Мактубда бўлимимизда ҳозиргача қилинган ва қилинаётган ишларни қисқача баён қилиб бердим.

Хўш, энди Сиз раис бўлган Ленин номли машъал колхозда нималар қилиняпти, бу йилги мураккаб шароитда юқори ҳосил етиштириш учун қандай чора-тадбирлар амалга оширилаяпти? Шулардан бизни ҳам хабардор қиларсиз, деб ўйлайман. Фойдали тажрибаларингизни ишлаб чиқаришга жорий этардик, «ўзингни эр билсанг, ўзгани шер бил», деганларидек ибратли ишларингиздан намуна олардик. Бу, умумий юксалишга эришишда катта аҳамиятга эгадир.

Сизга сиҳат-саломатлик, ишингизга катта муваффақиятлар тилайман.

Кўришгунча хайр.

Салом билан:

Собиржон СИДДИҚОВ,
Сирдарё область Жиззах районидаги «Пахтакор» совхозининг 2-бўлим бошқарувчиси.

Пахта далаларида

Худойберди Шукуров, Исроил Рустамов, Рустам Шоимов ўртоқлар Ғиждувон районидаги Калинин номли колхозда тажрибакор сувчи сифатида танилганлар. Моҳир оби-ҳаёт таровчилар ўзлари бириктилган ўртоқ Ҳ. Раҳимов бошлиқ бригада ғўзаларини агротехника қоидаларига кўра қондириб суғораётирлар. Уларнинг ҳар бири смена топшириғини 1,5-2 баравар қилиб адо этаётир.

Б. ТЕШАЕВ.

Бағдод районидаги «Коммунизм» колхозининг Узбекистон ССР Олий Совети депутати ўртоқ Ҳ. Тожибоев бошлиқ бригадаси ғўза парваришида пешқадамлик қилаётир. Бригада фидокорлари шу кунгача 137 гектар майдондаги ғўзани учинчи комплекс парваришдан чиқардилар. Ғўза ғоят серҳосил бўлиб ривожланмоқда.

У. ҚАМБАРОВ.

Чуст районидаги Ленин номли колхоз аъзолари бу йил она-Ватанга 4170 тонна «оқ олтин» армуғон қилиш ниятида меҳнат қилаётирлар. Ана шу ҳосилнинг бир қисми машиналарда териб олинади. Шу ниятда хўжалик яна 6 та «ХВС-1,2» терим машинаси сотиб олди. Бу йил терим мавсумида колхоз далаларида 10 та ана шундай агрегат ишлайди.

А. ЗОИРОВ.

БУХОРОЛИКЛАР МЕҲМОНИ

БУХОРО, 13 июль. (ЎзТАГ). Индонезия Компартияси Марказий Комитетининг раиси Д. Н. Айдит бошчилигидаги Индонезия Компартиясининг делегацияси бугун Бухоро область меҳнаткашлари ҳузурига меҳмон бўлиб келди.

Бўлиб ўтган дўстона суҳбатда Бухоро область партия комитетининг биринчи секретари Қ. Муртазоев Совет ҳокимияти барпо этилгандан буён ўтган йиллар ичида шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашлари ҳаётида рўй берган ўзгаришлар тўғрисида, областнинг экономикаси ва маданиятини янада ривожлантириш истиқболлари ҳақида меҳмонларга сўзлаб берди.

Делегация аъзолари Бухородаги янги қурилишлар ва шаҳарнинг тарихий ёдгорликлари билан танишдилар, индустриянинг навқирон марказлари — Газли ва Навоий шаҳарлари бўйлаб саёҳат қилдилар.

Янгийўл районидаги Ленин номли колхозда учинчи парвариш тугалланай деб қолди. 2172 гектар майдоннинг ҳар гектаридан камида 27 центнердан ҳосил кўтаришга аҳд қилган шу колхоз ғўзалари серҳосил бўлиб ўсяпти. Суратда: яхлит картадаги ғўза қатор ораларини культивация қилиш пайти тасвирланган.

Қ. Розиқов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ЛЕНИНГРАДДАГИ УЧРАШУВЛАР

ЛЕНИНГРАД, 12 июль. (ТАСС). Бугун Смольнийда КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Л. И. Брежнев Ленинград шаҳри ва области партия-хўжалик активи билан суҳбат қилди. Суҳбатда Ленинград область ва шаҳар партия комитетларининг бюро аъзолари, Ленинград шаҳри ва областидаги шаҳар ва район партия комитетининг секретарлари, область ва шаҳар партия комитетларининг бўлим мудирлари ва бўлим мудирларининг ўринбосарлари, меҳнаткашлар депутатлари Ленинград область ва шаҳар советлари ижроия комитетларининг раҳбар ходимлари, ВЛКСМ область ва шаҳар комитетлари, Ленинград Халқ хўжалиги кенгашининг раҳбар ходимлари, шунингдек шаҳардаги ишлаб чиқариш бирлашмалари, энг йирик корхоналар ва қурилиш ташкилотларининг раҳбарлари ҳозир бўлдилар.

Суҳбат вақтида Л. И. Брежнев партия, хўжалик ва жамоат ташкилотларининг КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини бажариш соҳасидаги вазифалари тўғрисида, келгуси беш йилликда халқ хўжалик плани лойиҳасини ишлаб чиқиш ҳақида гапирди ва партия ташкилотларининг ишини янада яхшилаш билан боғлиқ бўлган масалаларга тўхталиб ўтди.

Кечқурун Л. И. Брежнев, Д. Ф. Устинов, Л. В. Смирнов Ленинграддаги оптика-механика корхоналари бирлашмасини бориб кўришди.

Бирлашма директори М. П. Панфилов корхонанинг иши тўғрисида, корхона коллективи жаҳондаги энг яхши стандартлар даражасида бўлган турли оптика-механика приборларини яратиш учун қандай кураш олиб бораётганлиги ҳақида сўзлаб берди. Бу фирма шу йилнинг беш ойи ичидагина маҳсулотнинг неча ўнлаб янги турларини тайёрлади.

Л. И. Брежнев ва у билан бирга келган ўртоқлар бирлашманинг цехларида бўлдилар, ишлаб чиқариш қандай ташкил этилганлиги билан, киноаппаратлар қандай ишлаб чиқарилаётганлиги билан танишдилар, ишчилар, инженерлар ва техниклар билан суҳбат қилдилар.

ДЎСТЛИК РУҲИДА

Сўнгги вақтларда Москвада СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси В. Н. Новиков бошчилигидаги Совет Иттифоқи ҳукумат делегацияси билан Вьетнам Демократик Республикаси Бош министрининг ўринбосари, Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Ле Тхань Нги бошчилигидаги Вьетнам Демократик Республикасининг ҳукумат делегацияси ўртасида музокаралар олиб борилди.

Музокаралар даврида КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Л. И. Брежнев ва КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин Бош министр ўринбосари, Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Ле Тхань Нги билан дўстона, самимий суҳбатлар ўтказишди.

Қардошларча дўстлик ва тўла ҳамжиҳатлик руҳида ўтган музокаралар натижасида, Вьетнам халқининг Америка империалистлари агрессиясига қарши олиб бораётган кураши муносабати билан туғилган эҳтиёжларни ҳисобга олиб, Совет Иттифоқининг Вьетнам Демократик Республикаси халқ хўжалигини ривожлантириш ва унинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашда кўрсатадиган ёрдами ҳақида томонлар битимлар тузишди.

ХУШХАБАРЛАР

Газли—Коғон ўртасидаги газ қувурининг иккинчи линияси қурила бошланди. Диаметри 1020 миллиметр келадиган қувурлар дастлабки километрларга ётқизилди. Пўлат магистрал Жарқоқ—Самарқанд—Тошкент газ қувурига бориб тақалади.

●

Марғилондаги ипак комбинати шойи газламанинг катта бир туркумини Челябинскдаги «Одежда» тикув фирмаси номига жўнатди. Челябинскликлар базаларни четлаб, шартнома асосида бевосита марғилонликлардан маҳсулот олаётган бирдан-бир заказчи эмас. Комбинат 25 та тикувчилик корхонаси билан янги система асосида хўжалик алоқаларини боғлаган.

Марғилонликлар Тошкент, Златоуст, Омск, Қўқон ва бошқа шаҳарлардаги тикув фабрикаларининг бевосита заказлари бўйича бу йил қарийб 30 миллион сўмлик шойи газлама жўнатадилар.

●

Ўзбекистоннинг турли районларида химикатларни механизациялашган тарзда тайёрлайдиган ва самолётларга ортадиган дастлабки 50 та установка қурилмоқда. Битта ана шундай установка айни маҳалда «АН-2» типидаги икки самолётни химикат билан таъминлайди, юк ортувчи 24 ишчини бўшатади, химикатлардан фойдаланиш олдидан унинг дозасини аниқроқ белгилаш имконини беради.

Ҳозир республиканинг пахтазорлари узра қишлоқ хўжалик авиациясининг икки юз самолёти соқчилик хизматини ўтамоқда. Молдавия, Латвия ва Қирғизистондан Ўзбекистон авиаторларига мадад кучлари келди.

Меҳнатинг—зебу зийнатинг

ЙИЛЛАРНИ ҚУВИБ

Жонкуяр, садоқатли кишилар ҳақида сўз борса, кўпинча асил одам экан, барака топсин дейишади. Бу тахлитдаги кишилар ҳамма ерда, шу жумладан Урганч қурилиш-монтаж бошқармасида ҳам кўплаб топилади. Мана, Михаил Довбня бошчилигидаги экскаваторчилар бригадаси ва унинг йигитларини олинг. Садоқат билан меҳнат қилиш ва янгича яшашнинг оддий совет кишиси учун жуда зарур бўлган хислатларининг ҳаммаси ана шу кишиларда бор. Шунинг учун ҳам бу бригадага бундан икки йил муқаддам коммунистик меҳнат коллективи деган фахрли ном берилган. Мана икки йилдирки, бирор марта бригада номига доғ тушгани йўқ. Аксинча у меҳнат зафарлари билан шарафларга чулғанмоқда.

Суратда тасвир этилган манзарага нигоҳ ташланг. Ҳув ана, ўша биз айтаётган бригаданинг йигитлари — ўша тўрт ўғлон. Улар тўрт киши. 1975 йилги навбатдаги смена топшириғини музаффарона якунлаб ишдан қайтишмоқда. Демак улар меҳнат соҳасида ўн йил олдинда бораётган пешқадамлардир. Бригада ҳаётини безаб турган яна бир қувончли факт бор. Бу факт шундан иборатки, Михаил Довбня бригадаси яқинда етти йиллик топшириқни 274 процентдан ҳам ошириб адо этди!

Ҳалол меҳнат кишини улуғлайди, шу билан бирга уни улғайтиради ҳам. Бригада етакчиси меҳнат фаолиятини бошлаганига 12 йил бўлибди. У меҳнат фаолиятини экскаватор машинисти ёрдамчиси сифатида бошлаган эди. Ана шу давр ичида у ўз касбининг сирларини чуқур ўрганди, ўрганганларини эса бошқаларга—ўртоқларига, шогирдларига ҳам қунт билан ўргатди. Буларнинг ҳаммаси ва шунга ўхшаш бошқа фазилатлари унга катта обрў келтирди.

Михаил Довбня бригадаси етти йиллик мобайнида 2 миллион 223,2 минг кубометр тупроқ кавлади, бир қанча километр масофада суғориш ва дренаж ариқлар кавлади, «оқ олтин» далаларига об-ҳаёт йўлларини очди.

Булар эҳтимол оддий рақамлардир. Лекин, бу рақамларга берилган ажойиб ишлар осонликча қўлга киритилган эмас. Булар фидокорона меҳнат туфайли бунёдга келди. Машинистлар бутун йил давомида баъзан палаткада, баъзан вагончаларда истиқомат қилиб ишлашди. Шу билан бирга ўз зиммаларидаги масъулиятли, лекин ғоятда шарафли вазифани жуда яхши ҳис қилиб меҳнат қилишди, янги пахтазорларга, бўлажак боғу бўстонларга тезроқ об-ҳаёт элтиш учун жон куйдиришди. Шунинг учун ҳам бригада ишни тўрт сменада уюштирган. Шуниси қизиқки, экскаваторчилар бошқарадиган машинанинг сменаси йўқ. У сурункасига бетўхтов ишлайди, ер кўксини тилгани-тилган. Ҳозир экскаваторчилар бошқарган бу машина капитал ремонтсиз нормадагидан уч баравар ортиқ ишлади.

Яна бир хислат бригадани безаб турибди. Бу унинг бир мактаб эканлигидир. Шу коллективда тарбия топиб, шу коллективда улғайган Яков Жалов ҳозир бошқа бир бригадага раҳбарлик қилмоқда. Эндиликда у Михаил Довбня билан мусобақа майдонига чиққан. Яна бири — шу бригададан етишиб чиққан Анатолий Крупни айтмайсизми, у ҳам ҳозир машҳур қўшни бригаданинг етакчиси. У шуҳратда Михаил Довбня коллективини изма-из қувиб бормоқда. Бригада бағридан етишиб чиққан бундай одамлар жуда кўп. Улар меҳнатда ҳаммага ўрнак кўрсатишмоқда. Уларнинг ҳаммаси ўз мураббийлари ва дўстларининг ёрдамини, хизматларини асло унутишмайди.

Шу кунларда бригада жуда улкан марраларни кўзлаб тағин ҳам фидокорлик кўрсатмоқда. Чунки экскаваторчилар 1 августгача 300 минг кубометр тупроқ қазиш, йил охиригача эса бу рақамни ярим миллионга етказиш учун қизғин мусобақага киришишган. Бу ишлар айтишга осон, аммо бажаришга келганда машаққати катта. Лекин чапдаст йигитлар уюшган бу коллектив кўзлаган маррасини поэма-поя эгаллаб бормоқда.

... Мана, янги кун, янги меҳнат куни бошланмоқда. Аҳил бригада иш бошлаш арафасида. Экскаватор машинисти Анатолий Антонов, машинист ёрдамчиси Фарид Бакиров, бригадир Михаил Довбня, машинист Миргарафон Усмонов янги куннинг режалари ҳақида қизғин баҳслашишиб келишмоқда. Сўз янги келган шогирд йигит—бригаданинг жонкуяр аъзоси Анатолий Антоновнинг бундан бир неча ой бурун ишга келган иниси, 17 ёшли Кирилл Антоновга кўчди. Йигит ҳозир машинистлик санъатини қунт билан эгалламоқда. У қисқа вақтда меҳнатсеварлиги, яхши хулқи билан бригада аъзолари меҳрини қозонди. Айниқса унинг машинага бўлган ихлоси ҳаммани хурсанд қиляпти. У устози Михаил Довбнянинг ҳаммавақт айтадиган қуйидаги қоидасига амал қилмоқда:

— Машинани сев, уни эркала, шунда сени у ҳеч маҳал доғда қолдирмайди, энг яхши дўстинг бўлади. Агар уни севмасанг, ардоқламасанг, эркалашдан эринсанг, машина сени ёқтирмайди, айтганингга юрмайди, ўзи ҳам қийналади, сени ҳам қийнайди.

Тўғриси ҳам шу. Бу бригаданинг қонуни, экскаваторчи меҳнатининг қоидаси бўлиб қолган.

Коммунистик меҳнат бригадаси деган шарафли ном зафар байроғида яшнаб турган машинистларнинг шуҳрати фақат бошқарманинг ўзида эмас, балки бутун Хоразмда машҳурдир. Ҳалол, фидокорона меҳнат қилганларнинг доңғи кетаверар экан.

Суратда (чапдан ўнгга): экскаватор машинисти Анатолий Антонов, машинист ёрдамчиси Фарид Бакиров, бригадир Михаил Довбня, экскаватор машинисти Миргарафон Усмонов.

Н. Ключнев фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ТРАНСПОРТ ЭКОНОМИКАСИ МАСАЛАЛАРИ

ВАГОНГА ЮКНИ ЗИЧЛАБ ОРТАЙЛИК

Бу йил Ўрта Осиё темир йўлида ўтган йилга нисбатан юк обороти ҳажми 13 процент ортади. Магистрал темир йўлчилари ўз зиммаларига юкланган мураккаб ва шарафли вазифаларни муваффақиятли адо этмоқдалар. Шу йилнинг 1-кварталида юк обороти 1964 йилнинг 1-кварталига нисбатан 15 процент ортди.

Халқ хўжалиги юкларини белгиланган муддатларда ташиб бериш учун кўп вагон керак бўляпти. Шуни ҳам таъкидлаб ўтиш керакки, янги вагонлар ясаш ўсиб бораётган юк обороти ҳажмидан орқада қоляпти. Шу боисдан ҳам ички резервларни ишга солиб, пландан ташқари юкларни ҳам ташиб беришимиз лозим.

Вагонлар унумдорлигини оширишда уларнинг сиғими ва юк кўтариш имкониятларидан тўла фойдаланиш катта аҳамият касб этади.

1963 йилда вагон юк кўтариш имкониятининг фақат 70,4 процентн, 1964 йилда 72,6 проценти ишга солинди. Биз, албатта вагонларнинг юк кўтариш имкониятини тўла ишга соламиз демоқчи эмасмиз. Чунки қишлоқ хўжалик машиналари, қорамол, сабзавот, мева-чева ва бошқа буюмлар ташилганида, вагоннинг юк кўтариш имкониятларидан тўла фойдаланиш мумкин бўлмайди.

Кейинги вақтда юк ортишнинг бир қанча янги усуллари жорий этилиши муносабати билан Ўрта Осиё темир йўлида вагонлардан фойдаланиш бир мунча яхшиланди. Қўқон шаҳрида пахта толасини вагонларга зичлаб ортиш юзасидан мактаб очилди. Пахта толаси ортишнинг энг самарали усули ишлаб чиқаришга жорий этилмоқда. Бу усул яхши самара беряпти. «Ташавтомаш» заводининг 6 автоприцепи тўрт ўқли бир платформага жойлаштирилмоқда. Аввал эса бир платформага учта прицеп ортиларди. Экскаватор заводи эса эндиликда ҳар бир платформага бир экскаватор ўрнига икки экскаватор ортмоқда.

Бекобод ва Қувасой станцияларида шифер зичлаб ортилаётганлиги сабабли кўплаб вагон тежалмоқда. Андижон станциясида эса вагонларга кўпроқ скрепер юкланадиган бўлиб қолди.

Илғор усулларнинг кенг жорий этилиши шарофати билан 1964 йилда 15 минг вагон тежаб қолинди. Аммо шундай бўлса ҳам вагонларга зичлаб юк ортиш борасида ҳали жиддий камчиликлар бор. Кўпгина юк юбораётган ташкилотлар вагонларга машиналарни узелларга ажратиб жойлашга эътибор бермай, юкни зичлаб ортишдан келадиган фойдани елга совурмоқдалар. Жумладан, «Ўзбексельмаш» заводи маъмурияти ҳамда «Ўзсельхозтехника» бирлашмаси раҳбарлари кўрак чувиш машинасидан вентиляторни олиб қўйиб, вагонларга юклаш кераклиги ҳақидаги масалани ҳал этгунча 2 йил ўтиб кетди. Шунингдек, Тошкентдаги Чкалов номли металл-буюмлари заводининг холодильникларини ҳам вагонларга зичлаб жойлаш масаласи ҳал бўлгани йўқ.

«Ўзбексельмаш» заводи ҳар бир платформага тўрттадан ерга тўкилган пахтани териб кетадиган машина ортмоқда. Агар шу машинанинг бункери олиб қўйилиб, юк вагонга сал бошқачароқ қилиб жойланса ҳар бир платформага олтитадан машина жойлаш ва йилига уч минг вагонни тежаб қолиш мумкин бўлур эди. «Ўзбекхлопкомаш» заводи эса кўпдан бери лентали транспортёрларни қисмларга ажратган ҳолда вагонларга юклаш масаласини ҳал этмай келмоқда.

Агар Фарғонадаги газ аппаратлари заводи чиқараётган газ плиталарнинг «оёқ»ларини қисмларга ажратиб вагонларга ортилса йилига уч юз вагон бўшаган бўлур эди. Аммо республика Халқ хўжалиги кенгашининг тракторсозлик ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги бошқармаси темир йўлчиларнинг бамаъни маслаҳатига қулоқ солмай келяпти.

Ўлкамизда пишиқчилик. Темир йўлчилар қовунларни вагонларга икки ярусли қилиб ортиш режаларини тузиб қўйишди. Ҳозир ҳар бир вагонга 11-12 тонна қовун ортилса, янги усул жорий этилиши билан 20 тонна юк ортилади. Бу эса тўрт минг вагонни тежаб қолиш имкониятини беради.

Пахта заводлари ҳам вагонларга толани янада зичлаб ортиш имкониятларидан тўлароқ фойдаланишлари мумкин. Бунинг учун давлат стандартларига қатъий риоя қилиш лозим. Вагонларга пахта толасини рационал схемалар бўйича ортиш керак. Жума, Учқўрғон, Денов пахта заводлари ўз ихтиёрларига берилган вагонларга юкларни зичлаб ортмаётирлар. Агар биз юк ортишнинг статистик имкониятларини 0,5 процент кўтарсак, бир йилда қўшимча 12 минг бўш вагонга эга бўлар эдик.

Резервларни тўла-тўкис ишга солиш, ҳаракатдаги составлардан унумли фойдаланиш юк олаётган ва юбораётган ташкилотларнинг ҳам, темир йўлчиларнинг ҳам шарафли бурчидир.

Қ. ХУЖАЕВ,
инженер.

КОММУНИСТЛАР БОШ БЎЛГАЧ

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Самарқанд районидаги Энгельс номли колхоз партия ташкилоти ўз ишини КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорлари асосида ташкил этиб, коммунистларнинг ишлаб чиқаришдаги роли, ташаббускорлигини оширмоқда. Бригада бошлиқлари тажрибали, ташаббускор коммунистлар ҳисобига мустаҳкамланди.

Ҳосилдорликни ошириш, пахта етиштиришни кўпайтириш учун, даставвал, деҳқончилик маданиятини юксалтириш керак. Комплекс механизацияни кенг жорий этиш, пахта етиштириш билан боғлиқ бўлган ишларни машиналаштириш бу соҳада ҳал қилувчи роль ўйнайди. Лекин бунинг уддасидан чиқадиган малакали механизаторлар бўлмаса кутилган натижага эришиб бўлмайди. Шунинг учун ҳам колхозда бу ишга алоҳида эътибор беряпти. Механизатор кадрларнинг ўқиши йўлга қўйилди. Уларга илғорлар тажрибаси ўргатиляпти. Натижаси чакки эмас. Чунончи, экиш юксак агротехника қоидалари асосида қисқа муддатда тамомланди. Ҳозир барча майдондаги экин механизмлар воситаси билан учинчи марта сифатли парвариш қилинмоқда.

Коммунистлар бошлиқ бригадалар ғўза парваришини намунали йўлга қўйиб бошқаларга ибрат бўляптилар. Қийинчиликларни енгишда юксак уюшқоқлик кўрсатмоқдалар. Мана, бир мисол: 5 май куни, ҳаво бирдан айниди. Осмонни қора булут қоплади. Ёмғир дўлга айланди. 4, 5 ва 7-бригадаларнинг анча ғўзаси нобуд бўлди. Шунда партия ташкилоти, ҳамма коммунистлар бутун куч ва имкониятларини табиий офатнинг зарарли оқибатларини тезроқ бартараф этишга сафарбар қилди. Ҳосил тақдири учун қаттиқ кураш кетди. Ш. Эргашев, С. Ҳасанов сингари коммунистлар зўр ғайрат-шижоат кўрсатишди. Улар дўлдан зарарланган майдонларга чигит экиш, қатқалоқни йўқотиш борасида жонбозлик кўрсатдилар. Бузиб экилган майдонлардаги ғўзани олдинги ғўзалар қаторига етказиб олишга сўз бердилар ва бунинг уддасидан чиқдилар. Ҳозир барча пайкаллардаги, шу жумладан қайта экилган майдондаги ғўзалар ёппасига шоналамоқда, олди ғўзалар гуллай бошлади.

Коммунистлар ғўза парваришининг сифати устидан назорат олиб бормоқдалар. Бу соҳада айниқса партия-давлат контролига кўмаклашувчи группа аъзолари партия ташкилотига яқиндан ёрдам беришмоқда. Масалан, механизатор Нуриддин Умаров 5-бригададаги 8 гектар пайкалда культивацияни сифатсиз ўтказган. Пост аъзоси Саттор Ҳасанов культивация қилинган қаторлар оралиғини ўлчаб кўрди. Шунда культивация кенглиги 40-45 ўрнига 30-35 сантиметр эканлиги маълум бўлди. Партия ташкилоти ўз йиғилишида бу масалани муҳокама қилди. Шу майдонда қайта культивация ўтказилди.

Айни вақтда партия ташкилоти ғўза парвариши даврида механизаторларга ёрдамни кучайтириш, трактор ва бошқа машиналарнинг бетўхтов, унумли ишлашини таъминлаш юзасидан зарур чоралар кўрмоқда. Даланинг ўзида техника ёрдами кўрсатиш мақсадида алоҳида машина ажратилиб, зарур нарсалар билан ускуналанди, унга малакали механиклар бириктиб қўйилди.

Бу тадбир яхши натижа беряпти. Ғўза парваришида ишлатилаётган машиналар техник сабабларга кўра илгаригидек бекор турмаяпти, механизаторлар овора бўлишмаяпти. Буни қуйидаги мисолдан яққол кўриш мумкин. Механизатор Ш. Ўташев ғўзани культивация қилаётган эди. Бирдан трактор бузилиб қолди. Бригадага «техёрдам» машинаси тезда етиб келди. Механик-инженер Асрор Равшанов тракторнинг шестерняси синганлигини аниқлади ва шестерняни даланинг ўзида қайта алмаштириб берди. Шу тариқа культивация яна давом эттирилди. Ўша куни механизатор Ўташев нормани ортиғи билан бажарди.

Партия ташкилоти механизаторлар ва сувчилар ўртасида социалистик мусобақани яхши йўлга қўйган. Дарҳақиқат, ҳозир ишнинг муваффақияти кўп жиҳатдан шунга боғлиқ. Колхознинг ер шароити ҳар хил. Баъзи пайкаллар сувни камроқ, бошқа жойлар эса кўпроқ талаб қилади. Экинни суғоришда бу ҳисобга олинмоқда. Ғўзанинг чанқаши ёки ортиқча суғорилишига йўл қўйилмаяпти. Сувдан чиққан пайкалларнинг тупроғи етилиши биланоқ дарҳол трактор солинмоқда. Культивация билан суғориш орасида узилиш бўлмаслигига эришиляпти.

Партия ташкилоти илғор сувчиларнинг тажрибасини ўрганиб, улардан бошқаларни баҳраманд қилишга алоҳида аҳамият беряпти. Райимқул ота Ражабов 60 ёшда. У тажрибали сувчилардан ҳисобланади. Сувни эгатларга жилдиратиб оқизиб, тупроқнинг мағиз-мағизига сингишига эришади. Ёш сувчилар Малик Аҳмедов, Барот Юсуповлар эса бундай қилишолмасди. Чунки уларда тажриба етишмасди. Партия ташкилоти уларга Райимқул ота тажрибасини ўргатди. Ҳозир бу ёш сувчиларнинг ишидан ҳамма хурсанд.

Ҳозир партия ташкилоти оммавий-сиёсий ишларни барча чоралар билан кучайтирадиган, уни пахтакорлар унумли ва сифатли меҳнат қилишини таъминлашга қаратадиган пайт. Агитаторлар ўтказадиган суҳбатлар ишлаб чиқариш билан маҳкам боғланган бўлиши, одамларда меҳнатга муҳаббатни ошириши, ишнинг муваффақиятини таъминлаши зарур. Партия ташкилоти агитаторлар ишини шу асосда ташкил этяпти. Сиёсий агитациянинг таъсирчан, сафарбар этувчи кучга эга бўлиши ҳақида тинмай қайғурмоқда. Ҳар бир бригада агитатори навбатдаги суҳбатга яхши тайёргарлик кўради, ўзи бириктилган бригададаги ишнинг аҳволи, ютуқ ва камчиликлар билан атрофлича танишиб чиқади. Суҳбат давомида эса ўзи кўрган ва билган фактлардан кенг фойдаланади. Натижада унинг сўзи одамларнинг дилидан чуқур жой олмоқда. П. Файзиев, Р. Модиқов ва Ҳ. Мамадиёров каби агитаторлар ана шундай актив иш олиб боряптилар. Улар колхозчиларнинг доим ҳурматли меҳмони, энг севимли кишиси, яқин дўстидир.

Етти йилликнинг якунловчи йилида колхоз аъзолари давлатга 3266 тонна пахта, 14,5 тонна пилла, 109 тонна гўшт, 300 тонна сут, 100 тонна картошка, сабзавот, 15 тонна узум, 50 тонна ковун-тарвуз сотиш мажбуриятини олганлар. Партия ташкилоти коллективни ана шу берилган ваъданинг устидан чиқиш учун колхозчиларни жанговар курашга илҳомлантирмоқда.

Абдулла РАҲИМОВ.
Самарқанд район Энгельс номли колхоз.

Газета саҳифаларида

ЯНГИ ТУРАР-ЖОЙ МАССИВИ

«МАРҒИЛОН ҲАҚИҚАТИ» Сафилтуда деган жойни Марғилонда ким билардн дейсиз? Бу ер бир вақтлар ташландиқ, хилват жой эди. Энди бўлса янги-янги уй-жойлар, жамоат бинолари қурилиб, ҳусни-жамоли очилиб кетди. Биргина 1964 йилнинг ўзида 12 та кўп қаватли уй қурилиб, уларга 500 дан ортиқ хўжалик кўчиб кирган эди. Бу йил эса ана шундай уйлардан яна 15 таси қуриб битказилди. Янги типдаги болалар боғчаси, магазин ва бошқа муассасалар янги турар-жой массиви — Марғилон Чилонзори аҳолисига яхши хизмат кўрсатмоқда. «Марғилон ҳақиқати» газетаси бу ҳақда мазмунли корреспонденция берди.

КОРХОНАНИНГ ОБРЎСИ

«НАМАНГАН ҲАҚИҚАТИ» Ҳар бир корхонанинг, ҳар бир ишчининг шон-шуҳратини у ишлаб чиқараётган маҳсулот сифати оширади. Бизда корхона маркасининг шуҳрати учун курашаётган коллективлар озмунча дейсизми. Улар ишлаб чиқарилаётган маҳсулотнинг ҳар жиҳатдан пишиқ-пухта, чиройли бўлиши учун куч-ғайратини аямаётирлар. Бу ўринда Намангандаги трансформатор заводи ишчилари шаънига кўп яхши гапларни айтиш мумкин. Улар коммунистик меҳнат ҳаракатини тобора кучайтириб, маҳсулот сифатини кун сайин яхшилаб бормоқдалар. Бу ҳақда завод директори ўртоқ Р. Болтабоевнинг газета саҳифасида босилган «Наманган маркаси обрўли бўлсин» сарлавҳали мақоласида батафсил ҳикоя қилинади.

ЭЪТИБОР БЕРИЛСА БАС

«ЛЕНИН ЙЎЛИ» Халқимиз ишдан бўшагач, бир пиёла чой устида ширин суҳбат қилишни яхши кўради. Бу жиҳатдан қараганда чойхоналар меҳнаткашларнинг кўнгилли, маданий ҳордиқ чиқарадиган жойи бўлиши керак. Шундай чойхоналар бизда анчагина бор. Бироқ, айрим жойларда тегишли ташкилотларнинг эътиборсизлиги туфайли чойхоналарда аҳолига хизмат кўрсатиш яхши ташкил қилинмайди. Чунончи, Ленинск шаҳрида халқ севган, оромгоҳларга айланган чойхоналар анчагина бўлишига қарамасдан, айрим чойхоналарда меҳнаткашларга хизмат кўрсатишга панжа орасидан қарамоқда. Масалан, шаҳар боғига жойлашган «Правда Востока», «Победа» колхозларининг чойхоналари аҳоли дидига мос эмас. Ленин районида чиқадиган «Ленин йўли» газетаси «Чойхона — маданий дам олиш маркази бўлсин» сарлавҳа остида катта рейд материали берган. Унда меҳнаткашларга чойхоналарда хизмат кўрсатишни намунали йўлга қўйиш тўғрисида гап боради.

ИНСОН САЛОМАТЛИГИ ЙЎЛИДА

11 июлда Тошкентдаги Горький номли парккинг кўм-кўк хиёбонларида оппоқ халат кийган жуда кўп кишиларни кўриш мумкин эди. Терапевтлар, хирурглар, окулистлар, стоматологлар — хилма-хил ихтисосдаги врачлар бу ерга келган кишиларга консультация бердилар, санитария-гигиена темаларида, касалликларнинг олдини олиш масалалари юзасидан суҳбатлар ўтказдилар. Оппоқ дастурхонлар ёйилган столларга микроскоплар қўйилган эди. Касалликни қўзғатувчи микробларни ана шу микроскоплар ёрдами билан кўриш мумкин эди. Бу ерда тарқатилган варақалар меҳнаткашларни иш жойида, уй-жойларда, ҳовлиларда, кўчаларда жонажон шаҳарда озодаликка риоя қилишга даъват этар эди.

«Янги туғилган гўдакларни қандай қараш керак» деган виставка олдига кўп киши тўпланган эди. Бу ерда тажрибали педиатрлар ёш оналарга маслаҳат берар эдилар. Стоматолог врачлар эришган ўз ютуқларини намойиш қилдилар.

Саломатликни муҳофаза қилиш кунини тантанали суратда нишонламоқ учун меҳнаткашлар, медицина жамоатчилигининг намояндалари қош қорайиши билан ёзлик театрга тўпландилар. Ободончилик учун курашни уюштиришда эришилган муваффақиятлар, аҳолининг санитария маданиятини оширганлик учун жамоатчилардан катта бир группасига Фахрий ёрлиқлар топширилди.

Самарқанд, Фарғона, Нукус ва Ўзбекистоннинг бошқа шаҳарларидаги паркларда, ишчи клубларида ва саноат корхоналарининг цехларида ҳам шаҳар аҳолиси билан ана шундай оммавий учрашувлар бўлиб ўтди. Уюштирилган савол-жавоб кечаларида таниқли олимлар медицина соҳасида эришилган ютуқлар ҳақида, касалликлар профилактикаси ва уни даволаш борасидаги янги кашфиётлар тўғрисида гапириб бердилар. Тошкентдаги Тельман номли ва Пушкин номли паркларда медицина лекторийлари, ёш оналар мактаблари очилди.

Тошкент медиклари саломатлик кунини халқ соғлиғини сақлашни ривожлантиришда эришилган янги муваффақиятлар билан нишонладилар. Ўзбекистон пойтахтидаги аэропортда кўп профилли касалхона стационари, шаҳарда стоматологии касалхонаси, янги уй-жой массивларида тўртта поликлиника, Ленин районидаги 14 та йирик саноат корхонаси учун медицина-санитария бўлими қурилди ва ташкил этилди. (ЎзТАГ).

Хатлардан сатрлар

Тошкент. Студентлар шаҳарчасида мева ва сабзавот билан савдо қилувчи янги магазин ишга туширилди. Бу савдо шохобчаси шаҳарчада шу йили ишга туширилган учинчи магазиндир.

Ж. ҲАКИМОВ.

●

Қўқон. Шаҳардаги 16-қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш билим юртини тамомлаб чиққан 60 нафар ёш механизаторлар ишлаш учун узоқ районлардаги колхоз-совхозларга жўнаб кетдилар.

Р. ШЕРМАТОВ.

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИГА ШАЙЛАНМОҚДАМИЗ

Район мактабларида ўтган ўқув йили яхши кўрсаткичлар билан якунланди. Ҳамма мактабларда программа бўйича дарс соатлари асосан тўла ўтказилди. Чет тили, физика, математика, биология ва бошқа фанларни ўқитиш ишлари тубдан яхшиланди. Ўқувчиларнинг ўтилган дарсларни ўзлаштиришлари ва машғулотларга қатнашишлари соҳасида айниқса яхши натижага эришилди. 8, 13, 49, 82 ва 89-мактабларда ўқувчилар юз процент синфдан синфга кўчдилар. 11-синфни 415 бола яхши баҳолар билан битириб чиқди.

Ўқув йилини якунлаш арафасида битирувчилар билан кенгаш ўтказдик. Бунда ўрта мактабларни битирувчиларнинг истаклари белгилаб олинди. Кимнинг қандай орзуси борлиги ўртага ташланди. Кейин улар билан тантанали йиғилиш ўтказиб, битириш гувоҳномаси ва район милиция бўлими томонидан янги паспортлар топширилди.

Янги ўқув йилида ўрта мактабларни битирувчилар сони янада ошади, биринчи синфларга тортиладиган ўқувчилар кўпаяди. Биз шундай шароитда ҳам машғулотларни бир сменада олиб бориш тадбирларини пухта ўйлаб кўрмоқдамиз. Давлат ва жамоатчилик йўли билан 72 та қўшимча синф хонаси қуришни планлаштирганмиз. Кўпчилик жойларда бунга анча барвақт киришилди. Ҳозир шу ҳисобдан 39 та синф хонаси қурилиб битказилди. Қўшимча синф хоналарини тез суръатлар билан битказишда 11,47 ва 63-мактаб коллективлари ва ўша мактаблар жойлашган колхоз правлениелари зўр активлик, ташаббускорлик кўрсатдилар. Тельман номли колхоз қошидаги 63-мактаб учун 6 та қўшимча синф хонаси қисқа вақт ичида қурилди. Қурилишда мактаб ўқувчилари ва ота-оналар актив ёрдамлашдилар.

Ленин номли колхоз раиси, СССР Олий Советининг депутати Отақул Хусанов, Крупская номли колхоз раиси, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Раҳима Исломова мактаб-маориф ишларига катта эътибор бермоқдалар. Ленин номли колхоз правлениеси учта мактаб учун барча қулайликлар яратиб берди. Ўртоқ Т. Хатамов директорлик қилаётган саккиз йиллик мактабда синф хоналари 16 тага кўпайтирилди.

Машъал хўжалик Крупская номли колхознинг марказида янги типда 58 хонали икки қаватли хашаматли мактаб биноси қад кўтарди. Колхознинг «Коммунизм» участкасидаги пишиқ ғиштдан қурилаётган ўрта мактаб биноси ҳозир битай деб қолди. Колхоз бу мактаб қурилиши учун 140 минг сўм маблағ сарфлади. «Ленин йўли», Энгельс номли колхозлар қошидаги ўн йиллик мактаб қурилиши ҳам жадал суръатлар билан олиб борилмоқда.

Янги ўқув йили олдидан райондаги 38 мактаб биноси капитал ва 65 таси жорий ремонт қилиниши керак. Биз ремонт ишларига йил бошиданоқ киришдик. Қишда материаллар, оҳак, бўёқлар тайёрладик. Ўқувчилардан иборат алоҳида ремонтчилар бригадалари ташкил этдик. Олдиндан кўрилган ана шу тадбир-чораларимиз яхши натижа берди. Ҳозирдаёқ 34 та мактаб биноси капитал ремонтдан чиқарилди. 1-мактаб [директори ўртоқ Э. Шукуров], 12-мактаб [директори ўртоқ Б. Назарова] биринчи бўлиб ремонтни сифатли тамомлади.

Бу ерда шуни алоҳида таъкидлаб ўтиш керакки, янги ўқув йилига шайланишда меҳнаткашлар депутатлари Каттақўрғон район Советининг мактаб-маориф ишлари доимий комиссияси [раиси депутат Т. Облоқулов] актив ёрдам беряпти. Янги мактаб ва қўшимча синф хоналари қурилиши масалалари комиссиянинг навбатдаги йиғилишларида тез-тез муҳокама қилиб боряпти.

Колхоз раҳбарлари, мактаб маъмурияти ва қурилиш ташкилотларининг диққат-эътибори объектларни белгиланган муддатларда қуриб битказишга қаратиляпти. Доимий комиссия қишлоқ ўқитувчиларининг яхши уй-жойлар билан таъминланиши устидан кун сайин назорат қилиб бораётир.

Биз ўтган ўқув йилини пухта тайёргарлик билан бошлаб, яхши якунлаган эдик. Янги ўқув йилини ҳам шундай шайланиб кутиб оламиз. Бунинг учун ҳамма имкониятларга эгамиз.

Сами БОБОМУРОДОВ,
Самарқанд область Каттақўрғон район халқ маориф бўлимининг мудири.

Ғўза чеканкаси

МУТАХАССИСЛАР МАСЛАҲАТИ

Бу йил республиканинг жуда кўп районларида ғўза нормал ривожланмоқда. Унинг ўсиш суръати ўтган йилдагига нисбатан анча тез. Ана шу қулайликдан мўл ҳосил тўплаш учун тўла фойдаланиш, ғўза парваришини тобора кучайтириб, унинг ҳар бир тупида имкони борича кўпроқ шона, гул ва кўсак ҳосил қилишга эришиш зарур.

Ғўза парвариши агротехникаси комплексида чеканка муҳим ўринни эгаллайди. Ўз вақтида ва тўғри чеканка қилинган ғўза тупларининг ҳаётчанлик қобилияти ошади, у шона ва гулларини ташламайди, эрта очиладиган бўлиқ кўсаклар сони кўпаяди, унинг салмоғи, бинобарин ҳосилнинг миқдори ва сифати ошади.

Чеканканинг ҳосилдорликни оширишга кўрсатадиган ижобий таъсири шундан иборатки, ғўза тупларидаги озуқа моддалари тақсимланишининг характери ўзгаради, улар асосан ўсимликнинг гул ва кўсаклар пайдо қилган ҳосил шохларига кетади.

СоюзНИХИ томонидан олиб борилган тажрибалар натижасида шу нарса аниқландики, ғўзанинг дастлабки уч ҳосил шохидаги баргларда чеканка ўтказилгандан кейин орадан 14 кун ўтгач чеканка қилинмаган ғўза тупларининг баргидагига нисбатан 10-12 процент кўпроқ азот тўпланади. Айни вақтда азот тўпланиши жиҳатидан ғўзанинг ҳосилдор шохлари билан ҳосилсиз шохлари ўртасида катта тафовут бўлганлиги сезилди.

Ғўза тупларининг элементларида шакар моддаси тўпланишининг анализи чеканка қилинган ўсимликларда 3,6 процентни ва чеканка қилинмаган тупларда эса 2,19 процент бўлганини кўрсатди. Чеканканинг таъсири остида ғўза тупларида юз берадиган ана шу физиологик ўзгаришлар чеканка қилинган ғўза тупларида кўсаклар сонининг кўпайишига ёрдамлашади. Бунда кўсакларнинг сони турли навдаги ғўза тупларида турлича бўлади. Масалан, совет навидан бўлган ғўза тупларида 2,9 тагача, ингичка толали навлардан бўлган ғўза тупларида эса 4 тагача кўсак бўлади. Кўсакларнинг вазни ҳам турли навдан бўлган ғўза тупларида турлича бўлади. Кўсакларнинг вазни чеканкадан кейин 0,4-0,7 грамм ошиб, уларнинг очилиш муддати 3-8 кун тезлашади.

Чеканкани қачон ва қандай ўтказиш керак?

Агар чеканка ўз вақтида ва тўғри ўтказилса ижобий натижа беради. Чеканкани ўтказиш муддатлари бир қатор факторларни ҳисобга олган ҳолда: ҳар бир зонанинг хусусиятлари, ғўзанинг қандай ривожланганлиги, пахтанинг нави, тупроқнинг унумдорлиги, пахта даласининг сув билан қай даражада таъминланганлиги ва бошқа шароитларга қараб белгиланади.

Чеканкани ўтказиш муддатини қатъий равишда табақалаштириш, шаблонга мутлақо йўл қўймаслик лозим. Акс ҳолда чеканкадан фойда ўрнига, кўпроқ зарар кўриш мумкин.

СоюзНИХИ томонидан ўтказилган кўп йиллик тажрибалар ва илғор колхоз ҳамда совхозларнинг практикаси шундан далолат берадики, агар чеканка ғўза оммавий равишда гулга кирган ва ҳосил элементлари барпо этаётган, ғўза тупларида тупроқнинг унумдорлиги ҳамда агротехника шароитларига қараб 14 тадан 16 тагача ҳосил шохи пайдо бўлганда ўтказилса, ҳосилнинг миқдори бирмунча ошади. Турли зоналарда чигитнинг қайси муддатда экилганлигига қараб, чеканкани ўтказиш даврини 20 июлдан 5-10 августгача шартли равишда белгилаш мумкин. Бу фикр СоюзНИХИ томонидан турли зоналарда чеканка ўтказиш муддатларини белгилаш юзасидан олиб борилган тажрибалардан олинган маълумотларга асослангандир.

Собиқ Оққовоқ тажриба станциясида ғўза чеканкаси юзасидан ўтказилган тажриба қуйидаги натижаларни берди: чеканка қилинмаган майдоннинг гектаридан 39,4 центнердан, эрта муддатда, яъни 10 июлгача чеканка қилинган майдоннинг гектаридан 36,1 центнердан ва 25 июль билан 8 август ўртасида, ҳар туп ғўзада 15-16 тадан ҳосил шохи пайдо бўлгач чеканка қилинган майдоннинг гектаридан эса 42,5 центнердан ҳосил олинди.

Андижон тажриба станциясида ғўза чеканкаси юзасидан тажриба ўтказилганда чеканка қилинмаган майдоннинг гектаридан 36,7 центнердан ва 25 июлда чеканка қилинган майдоннинг гектаридан 41,8 центнердан ҳосил олинди. Шаҳрисабз районидаги «Ленинизм» колхозида чеканка қилинмаган майдоннинг гектаридан 29,1 центнердан, 25 июлда чеканка қилинган майдоннинг гектаридан эса 33,5 центнердан ҳосил олинди. СоюзНИХИнинг Қорақалпоғистон филиали ғўза чеканкаси юзасидан тажриба ўтказганда чеканка қилинмаган майдоннинг гектаридан 35,7 центнердан, эрта муддатда, яъни 15 июлда чеканка қилинган майдоннинг гектаридан 32,7 центнердан ва 25 июлда чеканка қилинган майдоннинг гектаридан 38,8 центнердан; Хоразм тажриба станцияси ғўза чеканкаси юзасидан тажриба ўтказганда чеканка қилинмаган майдоннинг гектаридан 37,7 центнердан, эрта муддатда, яъни 10 июлда чеканка қилинган майдоннинг гектаридан чеканка қилинмаган майдондагига нисбатан 4,1 центнер кам ва энг қулай муддатда, яъни 15 июлдан 1 августгача чеканка қилинган майдоннинг гектаридан эса 40,1 центнердан ҳосил олинди.

Республиканинг турли зоналарида ўтказилган ана шу тажрибаларнинг ҳаммасида эрта муддатда, яъни 20 июлгача чеканка ўтказилганда ҳосилдорлик кескин камайганлиги аниқланди. Чеканкани эрта муддатларда ўтказиш ғўзанинг ривожланиш характерини сезиларли даражада ўзгартиради, ғўза туплари ғовлаб кетади ва унда қўшимча эркак шохлар пайдо бўлади. Натижада гулнинг пайдо бўлиши ва кўсакка айланиши, бинобарин пахтанинг очилиши кечикади. Бу, ўз навбатида йиғим-терим муддатининг чўзилиб кетишига, ҳосилнинг бир қисми ёғин-сочинда қолишига ва қисман нобуд бўлишига олиб келади.

Ўтказилган кўп сонли илмий тажрибалар ва илғор хўжаликларнинг практикаси кеч муддатларда ўтказилган чеканка ҳам ҳеч қандай фойда бермаслигини кўрсатди. Шу сабабли чеканкани энг қулай ва жуда қисқа муддатларда ўтказиш ҳамда уни ҳамма жойда кечи билан 5-10 августда тамомлаш зарур.

Экин ўғит, сув билан яхши таъминланган ва унинг парвариши кўнгилдагидек бўлган майдонларда чеканка айниқса яхши натижа беради. Ғўза туплари яхши ўсмаган майдонларда (тошлоқ тупроқли ва ғўза тез-тез суғоришни талаб қилган участкаларда) ҳатто ғўза тупларида етарли миқдорда ҳосил шохлари мавжуд бўлганда ҳам чеканка қилмаслик керак. Чунки ана шундай участкаларда ўтказилган чеканка ҳосилдорликни оширмайди, балки уни камайтириб юборади.

Чеканкани ўтказиш техникаси ғўзанинг асосий танаси ва ён шохларининг қай даражада ўсганлиги билан белгиланади. Чеканка вақтида ғўза тупининг тепасини то дастлаб пайдо бўлган барггача каллаклаш зарур. Чеканкани ўз вақтида ва тез ўтказиш мақсадида ҳар бир хўжаликда мавжуд бўлган чеканка қилиш машиналаридан кенг фойдаланиш керак. Бу машиналар ғўзанинг тепасидаги ортиқча шохларини яхши каллаклайди. Агар ана шу машиналар юқори унум билан ишлатилса, уларнинг ҳар бири 45-50 кишининг ишини бажаради. Чеканка қилиш машинасининг пичоқларини ғўза тупи бўйининг асосий қисми баландлиги баравосида ўрнатиш лозим.

Ғўза туплари бир хил даражада ўсмаган участкаларда машиналар билан чеканка қилиш ҳам, шунингдек қўл билан чеканка қилиш ҳам икки марта ўтказилади. Биринчи марта чеканка қилганда машиналар бўйчан, нормал ривожланган ғўза тупларининг юқори қисмини каллаклаб кетади. Орадан бир неча кун ўтгач қайта чеканка ўтказганда эса бошда ўсишдан орқада қолган, бу вақтга келиб нормал даражага етган ғўза тупларининг юқори қисми чилпилади ва шундай қилиб, чеканка мукаммал ўтказилган ҳисобланади. Бунда чеканка қилиш машиналарининг пичоқлари одатдагидан бирмунча юқорироқ ўрнатилади. Чунки бундай қилинмаса илгариги сафар чеканка қилинган ғўза тупларининг юқориги қисмини яна қайтадан кесиб кетади.

Механизмлар билан чеканка қилишни культивация ва эгат олиш билан бирга қўшиб ўтказиш мақсадга мувофиқдир. Бундай қилинганда чеканка қилишга қўшимча меҳнат ва маблағ сарфланмайди.

Н. МАННОНОВ, З. ТУРСУНХЎЖАЕВ, М. БЕЛОУСОВ — қишлоқ хўжалик фанлари кандидатлари. **К. КУРОЧКИН, Ф. ЛИСЕНКО, М. ЛЯЦКИЙ** — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган агрономлар.

ТАНҚИД КОР ҚИЛМАС РАҲБАРЛАР

Ғаффор Ҳафизовни дунёни сув олса тўпиғидан келмайдиган, парвойи-палак раҳбар дейишгани бежиз эмас экан. Бу кишини Шўрчи районидаги «Ўзбекистон» совхози директорлиги лавозимига тавсия қилишганда катта-катта ваъдалар берган, ҳамманинг қўйнини пуч ёнғоққа тўлдирган эди.

Ой ва кунлар ўтди. Ғаффор Ҳафизов эса «раҳбарлик мана бундоғ бўлади» деб, машинадан тушмай кўча чангитиб юраверди. Қарабсизки чорвачиликда ҳам, ғаллачилик ва пахтачиликда ҳам ишларнинг пачаваси чиқа бошлади. Буни кўрган виждонли кишилар бонг урдилар. Ишга район партия-давлат контроли комитетининг ходимлари, кўмаклашувчи группа аъзолари аралашдилар. Улар Ғаффор Ҳафизовнинг раҳбарлик услубидаги хатоларини кўрсатдилар.

— Танқид келгусининг меваси, — деди Ғаффор Ҳафизов зўр-базўр илжайган бўлиб. — Хатоларни тузатамиз, ишда бурилиш ясаймиз. Тўғри йўлга солиб қўйганларинг учун раҳмат сизларга.

Хўш, шундан сўнг нима бўлди дерсиз. Ҳеч нарса бўлгани йўқ. Ҳамма нарса ўз ҳолида қолаверди. Раҳбарлик методида ҳам, ишда ҳам ҳеч қандай ўзгариш бўлмади.

Яқинда хўжаликлараро ўзаро текшириш вақтида пахтачилик ва чорвачиликда йўл қўйилган жиддий хатолар кўрсатилиб, хўжалик раҳбарлари яна қаттиқ танқид қилинди.

— Танқид келгусининг меваси, — деди тағин Ғаффор ака сўз олиб, — нуқсонларни дарҳол тузатамиз. Хатомизни кўрсатиб берганларинг учун раҳмат.

Яна кунлар ўтди. Бироқ, ишда ҳеч қандай бурилиш бўлмади. «Ленинское Знамя» ва «Ленин байроғи» область газеталари саҳифаларида бу йирик хўжаликдаги аҳвол ташвишли эканлиги бир неча марта танқид қилинди. Бош мақолаларда ҳам, рейдларда ҳам совхоздаги ачинарли аҳвол ва унинг сабаблари очиб ташланди. Аммо, бундан на совхоз ва на район раҳбарлари ҳеч қандай амалий хулоса чиқармадилар.

Шу сабабли совхозда ғўза парвариши юзасидан белгиланган графиклар бажарилмаётир, агротехниканинг оддий талабларига риоя қилинмаяпти. Совхозда ҳаммаси бўлиб 500 гектар суғориладиган ерга чигит экилган. Ана шу озгина майдондаги ғўзаларни яшнатиб қўйиш мумкин эди. Лекин, раҳбарларнинг ношудлиги оқибатида айрим карталардаги ғўзаларнинг аҳволи жуда ачинарли. Кўпгина майдонлардаги ўсимлик чанқатиб қўйилган. Натижада ғўза қовжираб, гул ва шонасини ташлаган. Деярли ҳамма майдондаги экинни бегона ўт босган.

Совхоз раҳбарлари эса одамларни сафарбар этиш, ташкилотчилик ишларини кучайтириш йўли билан ғўза парвариши соҳасидаги аҳволни яхшилаш ўрнига, турли баҳоналарни рўкач қиляптилар.

— Сув етишмаяпти, — дейди директор.

— Сув бўлмаса экин бўладими, — дейишади хўжаликнинг бошқа мутахассислари ҳам бир овоздан унга жўр бўлиб.

— Бу баҳона бўлолмайди. Сув фақат сизларнинг хўжалигингизда эмас, балки ҳамма жойда бир хил танқис-ку, — деймиз уларга.

Жавоб ўрнига елка қисиб, ер чизишади совхоз раҳбарлари ва мутахассислари.

Гап сув камчиллигида эмас. Мавжуд сув билан 500 гектар ердаги ғўзани қондириб суғориш, яшнатиб қўйиш мумкин. Ҳамма иллат раҳбарларнинг ношудлиги, бепарволиги ва бепарволигида. Коллектив аъзоларининг олинган юксак социалистик мажбуриятларни бажариш, КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини амалга ошириш учун курашга сафарбар этиш партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг эътиборидан четда қолиб келяпти.

Дала шийпонлари деворларига республика, область, район, совхоз ва бригада меҳнаткашлари ўз устига олган социалистик мажбуриятлар ёзиб қўйилган-у, бироқ ишчилар билан суҳбатлашсангиз уларнинг бирортаси ҳам ўз бригадаси олган мажбуриятни, ҳатто кунлик иш нормаси ва унга оладиган ҳақини билмайди. Улар қайси бригада илғор, ғўза парваришида қайси звено ёки ишчи юқори кўрсаткичга эришганлигидан мутлақо бехабар. Совхоз партия ташкилоти кўргазмали агитацияни ва оммавий-сиёсий ишларни яхшилашга етарли эътибор бермаяпти. Шу сабабли совхозда меҳнат унумдорлиги ниҳоятда паст, интизом бўшашиб кетган.

Биринчи бригаданинг 90 гектар ердаги ғўзасидан тенг ярми сувсизликдан сўлиб қолган. Шунга қарамай, суғориш сифатсиз ўтказиляпти, сув исроф қилиняпти. Айрим участкалар шундай қўллатилганки, пайкалдан оқиб чиққан сув ҳатто йўлларни ҳам босиб кетган. Бошқа бригадаларнинг сувчилари ҳам кечалари сувни ўз ҳолига ташлаб ёки зовур ва жарликларга оқизиб қўйганлиги аниқланди.

Культивация сифатсиз ўтказилмоқда. Тракторчи Жума Аҳмедов культиваторнинг ишчи органларини нотўғри ўрнатган. Натижада культивация саёз ўтказиляпти. Ўғитлагич аппарат носозлиги сабабли минерал ва маҳаллий ўғитлар ернинг юзида қолиб кетмоқда.

Ғўза парваришидаги бундай юзакичилик, масъулиятсизлик фактлари ҳамма бригадаларда содир бўлаётган бўлса ҳам, унинг олдини олиш учун ҳеч ким ҳаракат қилмаяпти. Контроль ва талабчанлик йўқ.

— Танқид келгусининг меваси, — деди тағин уялмай директор, — хатоларни албатта тузатамиз.

Йўқ, ўртоқ Ҳафизов, танқид тушунган, ундан тўғри хулоса чиқарган кишига фойдали. У териси нозик, уятни биладиган кишига таъсир этади. Бироқ сизга ўхшаш ваъдабоз одамни танқид қилишдан кўра, бошқача чора кўрилса, тўғри бўлар эди.

А. ХАЛИЛОВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Фото лавҳалар

ФОТО мухбиримиз А. Тўраев олган бу суратда «Ташсельмаш» заводининг 2- механика цехида ғайрат билан ишлаётган фрезерчи йигит Қобил Баҳодировни кўриб турибсиз. У смена топшириқларини муттасил ортиғи билан бажармоқда.

МИРИШКОР аёл К. Н. Барановская Қўнғирот районидаги Ильич номли совхознинг илғор сут соғувчиси. У ўз боқимидаги 75 сигирни яхши парваришлаб, улардан кўп ва серқаймоқ сут соғиб олаётир. Пешқадам сут соғувчи ойлик ва квартал топшириқларни муттасил равишда ошириб бажаради. Суратда: К. Н. Барановская.

А. Тўраев фотоси.

ЯНГИЛИКЛАР, ВОҚЕАЛАР

ҚОР ОСТИДА 25 МИНГ ЙИЛ

Таймирда эти сақланиб қолган ўнта мамонт топилди. Бу эса дунёдаги ана шундай топилмаларнинг учдан бир қисмини ташкил этади.

Шимолий кенгликнинг етмиш иккинчи параллелида Пясина дарёси қирғоғида топилган сўнгги мамонт фан учун жуда қимматлидир. Ўтган йилнинг май ойида балиқчилар музлаб қолган номаълум ҳайвон танасини топдилар. Норильскдаги Узоқ шимол қишлоқ хўжалик илмий текшириш институти ходимлари бу ҳайвонни қазиб чиқардилар ва тўрт метр қалинликдаги қор остида қолган ҳайвон мамонт эканлигини аниқладилар. Унинг сақланиб қолган танасини яшикларга жойлаб, СССР Фанлар академиясининг Ленинграддаги зоология музейига юбордилар.

Яқинда ленинградлик профессор С. Руденко Ленинград Арктика ва Антарктика институтининг радиоуглерод лабораторияси ёрдамида Пясина қирғоғидан топилган мамонт бундан 25 минг йил аввал ҳалок бўлганлигини аниқлади.

МИТТИ ЭЛЕМЕНТЛАР

Литванинг Клайпеда шаҳридаги «Сириус» заводида бир ярим вольт кучланишли митти гальван элементлари ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Бу қуруқ элемент кичкина радиоприёмникларни, электр ўлчаш асбобларини, эшитиш аппаратларини электр қуввати билан таъминлайди.

Завод маҳсулоти жаҳондаги кўпгина мамлакатларга юборилмоқда. Индонезия, Бирлашган Араб Республикаси, Монголия, Англия, Болгария ва бошқа мамлакатларга юборилаётган ўлчов приборларига. Югославия ва Австралияга юборилаётган физик электроприборларга, Гана ва Ҳиндистонга экспорт қилинаётган медицина электр аппаратларига ана шундай митти элемент ўрнатилган. Бу йил завод чет мамлакатларга 1 миллиондан ортиқ ана шундай элемент юборди.

КЎКНОР УРУҒИДАГИ БАЛАЛАЙКА

Закарпатьелик агроном Николай Сядристий ўз санъати мухлисларини хурсанд қилмоқда. Унинг митти асарлари қаторига яна икки янги нарса: скрипка ва балалайка қўшилди. Скрипкани (унинг узунлиги 3,5 миллиметрдан ҳам камроқ) микроскоп орқали кўрсангиз, тўртта торчини бемалол ажрата оласиз. Балалайка яна ҳам ажабланарлидир. Балалайка ғилофга жойланган. Ғилоф эса кўкнор уруғи донасининг ярмига жойлаштирилган. Балалайканинг торлари киши сочига нисбатан ўн баравар ингичкадир. Санъаткор агроном кўкнор уруғининг иккинчи ярмига машҳур рус композитори ва балалайкачиси Василий Андреевнинг сурати туширилган ойнани жойлаштирган.

АВТОМАТ КАФЕ

Кафе остонасидан ўтишингиз биланоқ ажабланасиз. Москва энергетика институтининг кўп қаватли биноси остида жойлашган бу кафеда на официантка, на кассир, на буфетчи бор. Ҳатто кафе бухгалтерияси ҳам автоматлаштирилган. Тушган пулнинг ҳаммаси олдин саралаш машинасига ўтади, сўнгра саналади. Инкассатор халтасига ҳам маълум миқдорда пул тушади. Бу пулларни жамлаб ҳисоблашгина қолади.

Москва олимлари ва конструкторларининг автомат кафе яратиш соҳасидаги тажрибаси тугалланай деб қолди. Ҳозир барча автоматларнинг иши, янги ускуналарнинг пишиқлиги ва сифати текшириб кўриляпти.

ЯНГИ АППАРАТ

Совет Иттифоқида янги автоматик ва ярим автоматик фотоаппаратлар ишлаб чиқарилмоқда. Бу аппаратлар суратга олинадиган объектнинг қанчалик ёритилганлигига қараб, видержкани автоматик равишда ўзи аниқлайди. Энг янги аппаратлардан бири «Киев-10» камерасидир. Аппаратга ўрнатилган экспонометрик мослама зарур диафрагмани автоматик равишда тўғрилайди.

Ҳаваскорлар учун содда ва арзон «Чайка» фотоаппарати ишлаб чиқарилмоқда. (АПН).

МУРОСАСИЗЛАР СИГНАЛИ

«БОШҚА ГАПИНГ ЙЎҚМИ...»

Бундан уч йил муқаддам Бухоро область Бухоро районидаги Ленин номли колхозда хушхабар тарқалди:

— Қишлоғимиз электрлаштирилармиш!

— Электр асбоблари сотиб олинглар!

1963 йилнинг бошида бу миш-миш ҳақиқатга яқинлашиб қолганлиги маълум бўлди. Колхоз раиси Рамозон Одилов колхозчиларнинг умумий йиғилишида тантанали равишда эълон қилди:

— Ўртоқлар, ҳаракатингларни қилаверинглар. Бу йил бутун колхоз электрлаштирилади.

Кўп ўтмай иш бошланди. Симёғочлар олиб келинди. Лекин колхоз идораси атрофига электр симлари тортилгач, «у йўқ, бу йўқ» деб иш чала қолиб кетди.

Мана ойлар, йиллар ўтаётир. Колхозчилар хонадони ҳамон электрлаштирилмай қоляпти. Одамлар раисдан ваъда қачон бажарилади, деб сўрашса, у жеркиб беради:

— Шундан бошқа гапинг йўқми!? Менинг уйим ҳам электрлаштирилмаган-ку!

— Чанг босган электр асбобларини нима қилайлик?

— Билмадим, — дейди раис елкасини қисиб.

Энди бирдан-бир умид Бухоро район ижроия комитетидаги ўртоқларда.

Қ. ХУДОЕВ.

АВТОБУСНИНГ «ЭГАСИ»

Тошкент — Бўка маршрути бўйича қатнаётган баъзи автобус шофёрлари ғалати «ҳунарни» ўрганиб олишган. Мана шулардан бир шингил: 26 июнь куни «71-75 ТША» автобуси Қўйлиқ автостанциясига келиб тўхтади. Лекин шофер автобус эшигини очмади. Автокассадан билет олган кишилар бир томонда қолиб, билетсизларни машинага чиқарди. Кий-чув билан автобус жўнаб кетди. Тўйтепадан ўтгач шофер машинани тўхтатиб бир хонадонга кириб кетди. 15 минутдан кўпроқ вақт ўтгач, шофер қайтиб келиб, йўловчилардан пул йиға бошлади.

— Нега билет йиртмайсиз! — сўрашди йўловчилар.

— Кимга билет керак бўлса машинани бўшатиб қўйсин! — деб дағдаға солди шофер, — автобус меники!

Қайтишда шу маршрутдаги «98-67 ТШБ» автобусида ҳам худди шундай ҳангоманинг гувоҳи бўлдик. Автобуслар ҳаракати устидан контроль бўлмагани учун айрим қўли эгри шоферлар ўзи хон, кўланкаси майдон бўлиб юрибди.

Х. СОДИҚОВ,
пенсионер.
А. ҚОДИРОВ,
ишчи.

ЕЧИЛМАГАН САВОЛ

Мўл ҳосил учун қизғин кураш бораётган шу кеча-кундузда Булунғур районидаги 2- боғдорчилик совхози магазинида ҳам, район даги магазинларда ҳам зарур уй-рўзғор буюмлари — батарея, лампочка кабилар топилмайди. Меҳнаткашларнинг бу ҳақли талабларига район матлубот жамиятидаги ўртоқлар эътибор бермаётирлар. Шундай экан, аҳолига маданий савдо хизмати кўрсатиш кимнинг иши?

Совхоз ишчилари бу саволга жавоб кутаётирлар.

Н. ҚУЛБОЕВ,
совхоз хизматчиси.

МАШИНАДА ЧЕКАНКА

Мирзачўлдаги 6-қўриқ совхозининг механизаторлари Ўзбекистонда биринчи бўлиб ғўзани машинада чеканка қилишга киришдилар. Эшпўлат Жумабоев бригадасида уч агрегат ишлаб турибди. Илғорлар даласида ҳозир қирқ центнерли ҳосил етилмоқда. Ҳар туп ғўзада 5-7 тадан бўлиқ кўсак бор. Ғўзанинг учини чимдиб ташлаш ҳосилнинг пишиб етилишини тезлаштиради.

1-«Боёвут» совхозида ва бошқа хўжаликларда ҳам ғўзани машинада чеканка қилиш бошланди. Мирзачўл механизаторлари шу усулда 140 минг гектар майдондаги ғўзани чеканка қиладилар. Бу эса Сирдарё областидаги пахтазорларнинг учдан икки қисмига тенг келади. Бир ярим минг махсус агрегат шу ишда ишлатилади.

(ЎзТАГ).

«ГРАЖДАНЛАР УРУШИ ДАВРИДА ТУРКИСТОН АССР СОВЕТЛАРИ»

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Тарих ва археология институтининг илмий ходими Р. А. Нуруллиннинг янги монографияси ана шундай деб аталади. Бу монографияни республикадаги «Фан» нашриёти босмадан чиқарди.

Бу катта асарнинг автори жуда кўп архив манбалари асосида Туркистон АССРда Совет қурилишининг тарихини, Коммунистик партия ишчи ва деҳқонларни социалистик давлатни бошқаришга жалб этиш учун қандай кураш олиб борганлигини очиб беради. Китобда моддий ва одам ресурсларини мудофаа эҳтиёжлари учун сафарбар этишда Туркистон АССР Советларининг кўп қиррали фаолияти, ажнабий босқинчилар ва ички контрреволюциянинг бирлашган кучлари устидан Туркистон Республикаси меҳнаткашларининг ғалабасини таъминлашда бу Советларнинг роли ёритиб берилган.

Туркистонда ҳарбий ва хўжалик қурилишининг тажрибаси, миллий зулмдан халос бўлиб, тараққиётнинг социалистик йўлини танлаб олган қолоқ мамлакатларга капитализмнинг машаққатли босқичини четлаб ўтиб, қисқа тарихий муддат ичида иқтисодий ва маданий тараққиётга қандай қилиб эришишлари мумкинлиги кўрсатиб берилади. (ЎзТАГ).

КОММУНИСТИК ОДОБ ВА АХЛОҚ МАСАЛАЛАРИ

ОНАЛАР НОМИДАН СЎЗЛАЙМИЗ

РЕДАКЦИЯГА ХАТ

Ҳурматли редакция! Нажот ва ёрдам беришингизга ишонган ҳолда мурожаат этаётирмиз. Биз поймол этилган оналик ҳуқуқини, тирик етим бўлиб зорланаётган гўдакларни ҳимоя қилишингизни сўраймиз. Ҳамма нарса инсон учун, унинг бахт-саодати учун хизмат этаётган бизнинг жамиятда инсоний бурчини унутиб, одоб ва ахлоқ нормаларимизни бузаётган айрим қолоқ шахсларга нисбатан қаттиқ чора кўрилишини талаб қиламиз. Кўп болали оналар, жамоатчи, пенсионер аёллар номидан талаб қиламиз.

Биз Чуст район Косонсой посёлка Советидаги икки виждонсиз шахс ҳақида ҳикоя қилмоқчимиз. Булар кимлар дерсиз? Мана, қаршимизда икки уятсиз ўтирибди.

Улардан бири Чуст район Косонсой зонасидаги Ленин йўли қишлоқ Советининг раиси Ҳалимахон Қосимова, иккинчиси Уш область Олабуқа қишлоқ Советидаги хўжалик магазини мудири Абдисхон Мадалиевдир.

Булар Косонсой райпосида узоқ вақт бирга хизмат қилишган, эндиликда ишқ дардига мубтало бўлган ота ва онадир. Иккиси ҳам ўз рўзғорини, ширин турмушини бузиб, айшишратга берилган. Ҳавойи истаги йўлида болаларини юм-юм йиғлатиб етим қолдирган Ҳалимахон Қосимова 1960 йилда умр йўлдоши Неъмат Абдуллаевдан ажралиб, юқоридаги ўзининг хизматчиси Абдисхон Мадалиевни никоҳлаб, уйига киргизиб олади. Ҳалимахоннинг тузоғига илинган, оталик бурчини унутган Мадалиев ҳам бунга рози бўла қолди. Қосимова райпо раиси, Мадалиев эса хозмаг мудири эди.

Мадалиев хотини Қаноатхон билан 25 йилдан бери тотув яшаб келарди. Улар 7 боланинг ота-онаси бўлишди. Мана улар:

Ҳаписхон 17 ёшда 10- синфда ўқийди.

Манзура 15 ёшда 7- синфда ўқийди.

Маҳбуба 10 ёшда 3- синфда ўқийди.

Абдураҳмон 8 ёшда 2- синфда ўқийди.

Аҳмадхон 3 ёшда.

Назирахон 1 ёшда.

Носирхон эса 21 ёшда, Совет Армиясида хизмат қилади.

Эндиликда Мадалиев 7 боланинг онаси Қаноатхонни эмас, енгилтак, бахт ўғриси Ҳалимахоннинг «қадрига» етаётир. Оналик ҳуқуқи, аёллик шаъни оёқ ости қилинган Қаноатхон йиғлай-йиғлай чарчади. Фойдаси бўлмади. Эри унинг кўз ёшларини заррача қадр қилмади.

Қаноатхон юқоридаги воқеани 1960 йилда Андижон область партия комитетига ва собиқ Косонсой район партия комитетига хабар қилди. Қосимовага обком бюросида партия жазоси — виговор берилиб, ҳар иккаласи ишдан олинган эди. Улар хатони тўғрилашга сўз берган эдилар. Афсуски улар ҳамон хатони чуқурлаштиришмоқда. Қаноатхон 1962 йили райком секретари ўртоқ Шариповга мурожаат қилди. Бундан ҳам ҳеч натижа бўлмади. 1964 йили область партия комитетининг вакили ўртоқ Хожаёрова бу ишга аралашди. Ошиқ-маъшуқлар энди бу йўлни давом эттирсак жазо берсаларинг розимиз, деб тилхат бердилар. Тилхат тилхатлигича қолди. Қаноатхон Чуст район прокурорига ва Косонсой участка судларига ҳам арз қилишга мажбур бўлди.

Лекин юқоридаги ташкилотларнинг раҳбарлари Қаноатхонга сабр-тоқат қилинг, деб уни юпатдилар. 1965 йилнинг июнь ойида Қаноатхон эрининг ҳузурига борди. Лекин кундоши Ҳалима унга эрини кўришга рухсат бермади. Аксинча Қаноатхонни ҳақорат қилди.

Ҳурматли редакция! Нима учун бундай жиноятчиларга нисбатан чора кўрилмайди? Бахт ўғриси, виждон ўғриси мол-дунё ўғрисидан минг карра ёмон-ку. Магазиндан мол ўғирлаган кишини дарҳол тутиб қамайдилар. Буларни нега эркин қўйишади?

Аксинча Қосимова Ленин йўли қишлоқ Советига депутат ҳамда раис этиб сайланди ва у ерда ишлаб турган софдил коммунистлардан Абдуқодир Чўлпонов, Саноат Қодирова ўртоқлар раис ва ўринбосарлик вазифаларидан четлатилди.

Қосимова билан Мадалиев ҳозиргача бирга яшаб келаяптилар. Бунга бутун маҳалла аҳли гувоҳ бўлади.

Ҳурматли редакция! Бу бебурдларнинг сир-қилмишини газетхонларга баён этиб, уларнинг қарорини олсангиз.

Чуст район хотин-қизлар советининг раис ўринбосари: — **Озодахон КОМИЛОВА.**

Косонсой кутубхонаси ўқиш залининг мудири: — **Азиза ШОКИРОВА.**

Косонсой райпосининг ходими, қаҳрамон она: — **Раҳима ШАРИПОВА.**

Косонсой посёлка Ленин маҳалла активи: — **Бувихон МАҲМУДОВА.**

Ҳуррият маҳалла хотин-қизлар Советининг аъзоси — **Тўхтажон СИДДИҚОВА.**

МОСКВА. 4-ХАЛҚАРО КИНОФЕСТИВАЛНИНГ «КИНО САНЪАТИДА ИНСОНПАРВАРЛИК, ХАЛҚЛАР ЎРТАСИДА ТИНЧЛИК ВА ДЎСТЛИК УЧУН» МУКОФОТИНИНГ ОЛДИ ВА ОРҚА ТОМОНДАН КЎРИНИШИ.

Е. Кассин фотоси. (ТАСС фотохроникаси).

Тинчлик тарафдорларининг жаҳон форумида

Кинематографларнинг матбуот конференцияси

Перу халқи курашмоқда

Ҳаво қароқчиларига зарба

КИНОФЕСТИВАЛ ОРБИТАСИДА

КИНО БИЛАН МАТБУОТНИНГ ИТТИФОҚИ

Мана шу фестивал кунларида ҳар қайси мамлакат кино ходимларининг делегацияси икки марта имтиҳон топширишларига тўғри келяпти. Биринчи имтиҳонни ўз фильмини томошабинлар билан жюрига кўрсатган куни топширсалар, иккинчисини кўрикнинг эртасига эрталаб «Москва» меҳмонхонасининг ўн иккинчи қаватида юпитерлар ёқиб қўйилган ва репортерлар ён дафтарларини очиб турган маҳалда топширадилар.

11 июлда одатдагидек тўрт делегация — Германия Демократик Республикаси ва Ҳиндистон, Япония ва Бирлашган Араб Республикаси кинематографчилари матбуот конференцияси ўтказишди.

Немис делегациясининг раҳбари, ГДР маданият министрининг ўринбосари Гюнтер Витт ёш актёрлардан Моника Войтович, Манфред Карге, Клаус-Питер Тиллени журналистларга таништирди. Тилле конкурсда кўрсатилган фильмда Вернер Хольт ролини ўйнаган.

— Биз, «Дефа» студиясининг кино ходимлари учун «Вернер Хольтнинг саргузаштлари» фильми устида ишлаш катта воқеа бўлди, — деди режиссёр Иоахим Кунерт.— Бундан аввалги баъзи ленталарда бўлганидек, бу фильмда ҳам биз немис ёшларига мурожаат қиламиз, фашизм бошлаган салб юришининг ёш иштирокчилари бошига қандай фожиалар тушганини унинг эсига соламиз.

Ҳиндистон кинематографчилари билан суҳбатда Ҳиндистондаги турли тил гуруҳлари учун фильмлар яратиш зарур бўлиб қолганлиги сабабли кино санъатини табақалаштириш проблемаси алоҳида қизиқиш туғдирди. Ёш актёр Шушил Кумар журналистларга ўз режаларини гапириб берди. У, конкурсда кўрсатилган «Дўстлик» фильмида қатнашади.

Бирлашган Араб Республикаси делегациясининг раҳбари, машҳур режиссёр Салоҳ Абусайфдан шарқ кинематографияси учун ғайри табиий бўлган «Жаннатдан ҳайдалган» фильмини араб томошабинлари қандай кутиб олди, — деб сўрашди. Бизнинг биринчи марта динга қарши мазмунда фильм яратишга уринишимиз муваффақиятли бўлди, деб жавоб берди Абусайф. Фильм томошабинга манзур бўлди. Шуни истар эдикки, сизларнинг махсус «Орион» кинотеатрида намойиш қилинаётган фильмларингиз бизнинг Қоҳирада қандай муваффақият қозонаётган бўлса, бизнинг фильмимиз ҳам Москвада шундай муваффақият қозонсин.

Матбуот конференциясида гапирган энг кекса япон кинорежиссёри Кинугаснинг хотиралари зўр эътибор билан тингланди. Унинг «Жаҳаннам дарвозаси» фильми Канндаги фестивалда катта соврун билан тақдирланган. У, ўзининг С. Эйзенштейн билан учрашувлари ҳақида, Японияниyг машҳур кино усталари совет реалистик мактабининг энг яхши намуналари асосида тарбияланганлиги тўғрисида гапирди.

«Това Эйге» кинокомпаниясининг вице-президенти, кўпгина халқаро фестиваллар жюрисининг аъзоси Касико Кавакита хоним ўзининг фестиваль шаҳри Москва ҳақидаги таассуротларини айтиб берди.

Москва.

Жаҳон химикларининг учрашуви

МОСКВА, 12 июль. (ТАСС мухбири). Бугун Кремлдаги Съездлар саройида тантанали вазиятда назарий ва амалий химияга бағишланган XX халқаро конгресс очилди.

38 мамлакатдан келган уч мингтача қатнашчидан иборат жаҳон химикларининг бу катта учрашувини конгресс ташкилот комитетининг раиси академик В. Н. Кондратьев кириш нутқи сўзлаб очди.

ЧИЛИ КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ҲУЖЖАТЛАРИ

САНТЬЯГО, 12 июль. (ТАСС). «Сигло» газетаси ўзининг махсус нашрида Чили Коммунистик партияси Марказий Комитетининг муҳим ҳужжатлари — «Чили Компартиясининг XIII миллий съездини чақириш» ва «Чили Компартиясининг уставини ўзгартириш тўғрисидаги таклифлар» деган ҳужжатларни босиб чиқарди.

Чили Компартияси Марказий Комитетининг июнь пленуми маъқуллаган ана шу ҳужжатларни босиб чиқариб, мамлакатдаги барча партия ташкилотларида съезд олдидан сиёсий мунозарани бошлайди.

Ҳужжатларда бундай дейилади: Чили Компартиясининг XIII миллий съезди шу йил 11 октябрдан 17 октябргача давом этади. Съезд ишчилар синфи — бирликнинг негизи ва революцион ўзгаришларнинг ҳаракатлантирувчи кучи, Компартия уставига киритиладиган ўзгаришлар, Марказий Комитетни сайлаш масалаларини муҳокама қилади.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМГА ЯНА АМЕРИКА ҚЎШИНЛАРИ КЕЛТИРИЛДИ

НЬЮ-ЙОРК, 12 июль. (ТАСС). Бугун Сайгондан 180 миля шарқ-шимолдаги Кам-Рань кўрфазида Жанубий Вьетнамга Америка қўшинларининг сони 3 минг кишига борадиган янги бир бўлаги туширилди, деб хабар беради Ассошиэйтед пресс агентлиги.

Планетамизда

ВЬЕТНАМ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ. Ханойда Совет Иттифоқи ёрдамида политехника институти қурилмоқда. Ўқув корпусларининг бир қисми қуриб битказилди. Барча ишлар тугаллангандан сўнг институтнинг етти факультетида 2500 дан ортиқ студент таълим ола бошлайди. Суратда: институтнинг ёш қурувчилари.

В. Соболев фотоси (ТАСС фотохроникаси).

АГРЕССОРЛАР ЙЎЛИГА ҒОВ СОЛИНСИН!

ЖАҲОН КОНГРЕССИДА

ХЕЛЬСИНКИ, 12 июль. (ТАСС). Тинчлик, миллий мустақиллик ва ёппасига қуролсизланиш учун курашга бағишланган жаҳон конгрессининг кеча кундузги ялпи мажлиси бошлангандан кейин Чехословакия Социалистик Республикаси президенти А. Новотний, ГДР давлат кенгашининг раиси В. Ульбрихт ва Хиросима шаҳрининг мэри Синдзо Хамаидан конгресс номига келган табрикномалар ўқиб эшиттирилди.

Шундан сўнг Польша тинчлик тарафдорларининг вакили Ю. Озга-Михальскийга сўз берилади. У, иккинчи жаҳон урушининг оқибатларини тугатиш тўғрисида доклад қилди. Польша делегати ўз сўзини тамомлар экан, ишонч билдириб айтдики, агрессия ва реваншч кучларининг барча кирдикорларига қарамай, пировард натижада сиёсий реализм ғалаба қозонади ва тинчлик иши тантана қилади.

Чили вакили, таниқли жамоат арбоби «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» халқаро Ленин мукофоти лауреати О. Поблете минбарга чиқади. У, ҳар бир мамлакатнинг иқтисодий суверенитети, ўзининг иқтисодий ривожланиш ва савдо-сотиқ қилиш йўлини эркин белгилаб олиш ҳуқуқи ҳамда ҳамкорлик қилиш ҳуқуқи тўғрисида доклад қилди.

Конгрессда қатнашаётган совет делегациясининг бошлиғи ёзувчи А. Е. Корнейчук ўз докладини қуролланиш пойгасининг оқибатлари тўғрисидаги масалага бағишлади.

Совет делегати ўз нутқини бошлашдан аввал СССР тинчлик тарафдорларидан қаҳрамон Вьетнам халқи вакилларига қардошлик саломи топширди.

А. Е. Корнейчук ўз докладининг темасига ўтиб, сўнгги даврда халқаро вазият кескин ёмонлашиб кетганлигини айтди. Кўздан узоқлаша бошлагандек бўлиб туйилган жаҳон термоядро урушининг таҳдиди яна реал равишда мудҳиш тус кўрсата бошлади, деди нотиқ. Америка ҳарбийлари агрессия пиллапоясидан борган сари тепага тирмашиб чиқмоқда. Вьетнамдаги «развилона уруш»ни жаҳон термоядро можаросидан ажратиб турган поғонадан босиб ўтиш хавфини туғдирмоқда.

Совет делегати АҚШнинг Доминикана Республикасидаги босқинчилик ҳаракатларини, Кубага қарши қилаётган игвогарликларини, жаҳон империализмининг Африкадаги кирдикорларини, Европада кескинлик сақланиб қолаётганини эслатиб ўтди.

Нотиқ ҳозирги қуролланиш пойгасининг миқёсларини кўрсатувчи рақамларни айтиб берди. Жаҳонда ҳар йили ҳарбий мақсадларга 120 миллиард доллар сарфланмоқда! Қанчалик бой бўлишидан қатъи назар, — деди А. Корнейчук, — ҳеч бир давлат ўз экономикасига зиён етказмаган ҳолда қуролланиш пойгасида қатнашишга қодир эмас. АҚШдаги ва Ғарбий Европа мамлакатларидаги инфляцияни биринчи галда қуролланиш пойгаси юзага келтирди. Қўшма Штатлар урушдан кейинги йилларда ҳарбий эҳтиёжлар учун 800 миллиард доллар сарфлади. Бу маблағлар эса шу мамлакат меҳнаткашларига ғоят зарур эди, у ерда очлар ва уйсиз кишилар борлиги, халқ учун мактаблар ва касалхоналар етишмаётганлиги маълумдир.

Докладчи қуролланиш пойгасини тўхтатиш мақсадида кўриладиган зарур тадбирлар ҳақида гапириб, қуролланиш пойгасини чеклаб қўйишга олиб борадиган конкрет чораларни кўришга чақирди. Жумладан, ядро қуролини қўллашни тақиқлаб қўйиш, Ғарбий Германия реваншчиларининг ядро қуролига шерик қилинишига қарши курашиш, шу қурол синовларини батамом тақиқлаб қўйиш учун, ядро қуролининг бундан буён ҳам тарқалишига йўл қўймаслик учун, ядросиз зоналар вужудга келтириш учун, чет эл ҳарбий базаларини тугатиш ва чет эл қўшинларинч ўзгаларнинг территорияларидан олиб чиқиб кетиш учун, давлат ва ҳукумат бошлиқларининг қуролсизланишга бағишланган жаҳон конференциясини чақириш учун кураш ана шундай чоралардан ҳисобланади. А. Корнейчук буюк давлатлар орасида Совет Иттифоқи ва Хитой Халқ Республикаси ҳукуматлари ана шундай конференция чақирилишини ёқлаб фикр билдирдилар, деди. Ана шу мамлакатлар атом қуролини ҳеч қачон биринчи бўлиб қўлланмажакларини расмий равишда баён қилдилар. Афсуски,— деди нотиқ, — бошқа давлатларнинг ҳукуматларидан шундай мазмундаги гапларни эшитмадик.

Шундан сўнг А. Корнейчук қуролсизланиш масаласининг турли жиҳатларига тўхталиб ўтди.

Совет делегати таъкидладики, жаҳон халқлари томонидан вьетнам халқининг адолатли курашини қўллаб-қувватлаш масаласи конгресс ишида алоҳида ўрин эгаллаганлиги бежиз эмас. Американинг Вьетнамдаги агрессияси ва шу агрессия сабабли халқаро кескинлик кучайиб кетганлиги тинч-тотув яшашнинг асил негизларига болта урмоқда, ҳаракатимизнинг ҳамма мақсадларини хавф остида қолдирмоқда, — деди совет делегати. Шу муносабат билан А. Корнейчук АҚШ ҳукуматининг «музокаралар» олиб боришга тайёрмиз, деб айтган сохта ва ёлғон гапларини фош қилиб ташлади ҳамда Совет Иттифоқи масалани тинч йўл билан бартараф этишнинг Жанубий Вьетнам миллий озодлик фронти баёнотида баён қилинган программасини ҳамда Вьетнам Демократик Республикаси миллат мажлисининг резолюциясини қўллаб-қувватламоқда, деб уқтирди.

А. Корнейчук ўз докладини тамомлар экан, тинчлик, миллий мустақиллик ва қуролсизланиш учун курашда бирликнинг алоҳида аҳамиятини таъкидлаб гапирди.

Ер юзида тинчликни барқарор этиш йўлида бир ёқадан бош чиқариб ҳаракат қилайлик, деган шиорни делегатлар қарсаклар билан олқишладилар.

Делегатлар СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигиннинг конгресс номига юборган табрикномасини қарсаклар билан кутиб олдилар. Бу табрикномани конгресс президиумининг аъзоси Паливал (Ҳиндистон) ўқиб берди.

Жанубий Африка делегациясининг раҳбари Ж. Б. Маркснинг доклади апартеид, ирқчилик ва инсон ҳуқуқларини бузиш масалаларига бағишлаяди.

Жанубий Африка халқининг вакили ўз докладининг охирида барча тинчлик ва эркинлик тарафдорларини ер юзида ирқчиликни батамом йўқотиш учун ҳормай-толмай кураш олиб боришга астойдил даъват қилди.

Шундан сўнг Франция делегациясининг вакили Жак Мадоль Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг универсал характери ва уни ислоҳ қилиш тўғрисида, шунингдек бошқа халқаро ташкилотларнинг иши ҳақида доклад қилди. Биз, БМТнинг таъсирчанлигинч оширишга ҳаракат қилиш билан, — деди Ж. Мадоль, — айни маҳалда тинчликни мустаҳкамлашга ёрдам берган бўламиз.

Кундузги мажлиснинг охирида каноник Л. Ж. Коллинзнинг (Англия) табрикномаси конгрессда ўқиб эшиттирилди. У, конгресс ишида шахсан қатнаша олмаганлиги учун таассуф билдириб, тинчлик анжумани делегатларига муваффақият тилаган.

Конгресснинг кундузги мажлиси шу билан тамом бўлди. Конгресс иши энди комиссияларда давом эттирилади.

ПЕРУ ПАРТИЗАНЛАРИНИНГ ҲАРАКАТЛАРИ

ГАВАНА, 12 июль. (ТАСС). Перудаги «Сўллар революцион ҳаракати» баёнот эълон қилиб, миллий озодлик учун кескин кураш бошланганлигини ва ҳаракат қатнашчилари «узил-кесил ғалаба қозонгунга қадар ана шу курашга содиқ бўлиб қолажакларини» Перу халқига маълум қилди. Пренса Латина агентлиги мухбирининг Лимадан хабар беришича, баёнотда деҳқонлар, ишчилар, студентлар ва революцион кайфиятдаги интеллигенциядан иборат бўлган партизан отрядларининг ҳаракатлари тўғрисида гапирилади.

Баёнотда уқтириб айтиладики, партизанларнинг ҳаракатлари «миллион-миллион перуликларни очликка, қашшоқликка ва ишсизликка қарши, ватанимизни эса, Шимолий Америка империализмига иқтисодий, сиёсий ва ҳарбий жиҳатдан бўйсунишга маҳкум этаётган шармандали режимни тугатиш учун бутун Перу халқи олиб бораётган курашнинг бир қисми ҳисобланади».

«Сўлларнинг революцион ҳаракати» бундай деб таъкидлайди: партизанларнинг жанг ҳаракатлари «мамлакатнинг шимоли, маркази ва жанубидаги неча ўнлаб деҳқонларни сира иккиланмай қириб ташлаётган, деҳқон, студент ташкилотлари ва сиёсий ташкилотларнинг кўпдан-кўп раҳбарларини қамоқларда сақлаётган ҳамда қуролсиз деҳқонларни муттасил талашга, жойидан кўчиришга ва хўрлашга рухсат бераётган ҳукуматга халқнинг революцион авангарди томонидан берилаётган жавоблир».

ХАТАРЛИ ҚАДАМ

ХАНОЙ, 13 июль. (ТАСС). Америка авиацияси 11 июлда Вьетнам Демократик Республикаси территориясига бир неча марта ҳужум қилди. Самолётлар Шимолий Вьетнамдаги олти вилоятнинг, Лонг-Ви, Хон-Нгу ва Кон-Ко оролларининг аҳоли яшайдиган пунктларини ва саноат объектларини бомбардимон қилдилар ҳамда ўққа тутдилар. Вьетнам информация агентлиги Америка авиацияси шу куни Вьетнамнинг шимолида жойлашган вилоятнинг пойтахти Лао-Кай шаҳрини бир соат мобайнида бомбардимон қилиб, ўққа тутганлигини таъкидлайди.

Вьетнам халқ армияси олий қўмондонлигининг алоқа миссияси Вьетнамдаги кузатувчи ва контроль қилувчи халқаро комиссияга юборган мактубида қуйидагиларни уқтириб ўтади: Бу—Қўшма Штатлар ҳукумати ўтказиб келаётган «эскалация» (урушни поғонама-поғона кенгайтира бориш) сиёсатидаги жуда хатарли янги қадамдир. Вьетнам Демократик Республикасига қарши сурбетларча қилинаётган игвогарлик бўлиб, жаҳонга ва барча тинчликсевар халқларга дағдаға қилишдан бошқа нарса эмас.

АҚШнинг агрессив ҳаракатлари, деб таъкидлайди алоқа миссияси, Шимолий Вьетнамнинг мустақиллиги, суверенитети ва территориал бутунлигига ҳамла қилиш, 1954 йилда Вьетнам масаласи юзасидан Женевада тузилган битимларни ва халқаро ҳуқуқни бузиш, Ҳинди-Хитойда ва Шарқи-Жанубий Осиёда тинчликка таҳдид қилишдир. Ер юзининг шу районидаги кескинлик учун бутун жавобгарлик Америка Қўшма Штатлари зиммасига юкланади.

Алоқа миссияси АҚШнинг ҳарбий авантюраларига қарши норозилик билдиради ва Вьетнам Демократик Республикасига қарши ҳаводан қилинаётган ҳужумлар тўхтатилсин, Америка қўшинлари Жанубий Вьетнамдан олиб чиқиб кетилсин, Женева битимларига риоя қилинсин, деб қатъий талаб этади.

«Эрон—Совет муносабатларида бурилиш нуқтаси»

ТЕҲРОН, 12 июль. (ТАСС). Эрон шоҳининг сафарида унга ҳамроҳ бўлиб юрган «Кейхан интернэшнл» газетасининг махсус мухбири Козим Зарнигор бундай деб ёзади: Эрон шоҳаншоҳи Муҳаммад Ризо Паҳлавийнинг Совет Иттифоқига қилган сафари Эрон — Совет муносабатларида бурилиш нуқтаси ва янги давр боши сифатида эҳтимол тарихга кирар.

Мухбир уқтириб ёзадики, ана шу янги дўстона ҳамкорлик Эроннинг аҳволини мустаҳкамлайди ва Эроннинг Ўрта Шарқда таъсирчан ва стабиллаштирувчи фактор бўлиб қолишига ёрдам беради. Бунга шубҳаланмаса ҳам бўлади.

ҲОДИСА

БОЛАЛАР ҲАЁТИ САҚЛАБ ҚОЛИНДИ

Якшанба куни эди. Опа-ука Матлуба билан Фарҳод ўйнаб юриб, «Жомбой» пахтачилик совхозининг 7-бўлими ўртасидан оқиб ўтувчи серсув Мирзаариқ ёқасига келиб қолишди. Улар ёнига 5 яшар Ботир Исоқов ҳам қўшилди. Нима бўлди-ю, тўсатдан 3 яшар Фарҳод ариққа сирғаниб тушиб кетади. Укасини қутқазишга шошилган Матлубани тез оқар сув ўз қаърига торта бошлади. Ботир ёрдам сўраб, овозининг борича қичқира бошлади. Буни яқин оралаги совхоз ишчиларидан Ҳайтмурод Ҳидоятов билан Даврон Тиллаевлар эшитиб, югуриб келишади-ю, чўкиб бораётган Фарҳодни қутқариб қолишади. Бироқ Матлуба сув юзида кўринмасди. Тезда уни сув ёқалаб қидириб кетишади. Шу пайт ариқ бўйидаги тол барглари бирдан силкиниб кетади. Ҳайқириб келган сув Матлубани бир юзага чиқаради-да, яна қаърига тортиб кетади. Лекин чаққон ва эпчил халоскорлар уни сувдан олиб чиқадилар.

Фарҳод ва Матлуба — Бўлунғур район милиция бўлимининг ходими Жабборовнинг фарзандлари экан. Улар болаларининг ҳаётини сақлаб қолишда кўрсатган жасурликлари учун Ҳидоятов билан Тиллаевларга ташаккур изҳор қилишди.

А. САРИБОЕВ.

Редактор ўринбосари
Ҳ. НУРУЛЛАЕВ.

РЕКЛАМА • ЭЪЛОНЛАР • РЕКЛАМА • ЭЪЛОНЛАР

Радио

14 ИЮЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

7.40 — Концерт. 8.25 — Концерт. 9.30 — Фортепьяно асарлари. 10.30 — Камер куйлар. 11.10 — «Империализмга қарши актив кураш фронтини мустаҳкамлайлик» (суҳбат). 11.25 — Концерт. 13.40 — Жаҳон халқлари куйлари. 16.15 — Қардош республикалар композиторларининг куйлари. 17.00 — «Ёшлик» радиостанцияси. 18.10 — Концерт. 18.30 — Лирик асарлар. 19.20 — Қозоқ куйлари. 20.00 — «Партия қарорларини амалга оширамиз» (рус.). 20.10 — Концерт (рус.). 20.45 — «Меҳнат унумдорлиги — муҳим омил». 21.20 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.00 — Ота-оналар учун. 22.15 — Ўзбек халқ қўшиқлари. 22.40 — Зулфия. «Мушоира» (радиокомпозиция). 23.20 — Адабий-музикали эшиттириш.

Телевидение

14 ИЮЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — Телевизион янгиликлар. 18.25 — Қизил галстук тележурнали. 19.10 — Ҳормang, отахон! (телеочерк). 19.25 — Реклама ва эълонлар. 19.30 — Самарқандликлар ташаббуси (қишлоқ хўжалик ходимлари учун). 19.50 — Музика ва ҳаёт.

20.30 — Эшиттиришлар программаси.

Рус тилида: 20.35 — Телевизион янгиликлар. 20.55 — Адабий чоршанбалик. 21.35 — Арфа—музика асбоблари маликаси (илмий-оммабоп фильм). 21.45 — Тонгда қатл этилганлар (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.05 — Китоб ташувчи мушук нима келтирди (болалар учун). 18.35 — Тошкент янгиликлари. 18.45 — Композитор Андрей Эшпай. 19.25 — Универмаг витринаси ортида (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 20.55 — Ажойиб модда (телеочерк). 21.05 — Тошкент янгиликлари. 21.15 — Замондошимиз (адабий эшиттириш).

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА (ёзги бино) — Андижон область Охунбобоев номли муздрамкомедия театри гастроллари — 14/VII да Холисхон, 15/VII да Бургутнинг парвози. Кеч соат 9 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 14/VII да Дилором, 15/VII да Риголетто.

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

Қора бизнес — САНЪАТ САРОЙИ, НАВОИЙ номи, «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», «ЁШ ГВАРДИЯ», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Бир севги қиссаси — «МИР», СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун), «ИСКРА» (кеч соат 8-40 минутдан).

Юринглар, айёрлар! — «ЎЗБЕКИСТОН», «ИСКРА», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Улуғ Ватан уруши — «ЁШ ГВАРДИЯ» (эрталаб соат 10 да), САНЪАТ САРОЙИ (кеч 9 яримда).

Лушка — «ДРУЖБА» (2-залда кундуз ва кечқурун), «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз соат 12-20 минут ва кеч 10 да).

Муюшдаги хона — «ДРУЖБА» (1-залда кундуз ва кечқурун).

Чангда қолган гул (1 ва 2-серия) — «ЮЛДУЗ» (кундуз ва кечқурун).

Всевед бобонинг уч олтин сочи — «ВОСТОК» (кичик залда, кундуз ва кечқурун).

Бензоколонка маликаси — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10 да).

«Трясогузка» армияси — «МОСКВА» (эрталаб соат 10 да).

Боғанч — «ЧАЙКА» (эрталаб соат 10 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 9 да бошланади)

Юринглар, айёрлар! — «ФЕСТИВАЛЬ», КАФАНОВ номли, «РАКЕТА».

Қора бизнес — «ХИВА», ТЕЛЬМАН номли, НАВОИЙ номли, ПУШКИН номли.

Байжу Бавра — «ОҚТЕПА», «ТЕЛЬМАН» номли, (кеч соат 10.45 минутда).

Давлат жиноятчиси — «САЛЮТ».

Жоао Корраль сири — «ВАТАН».

Жосус билан учрашув — «1 МАЙ».

САВДО ТАШКИЛОТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

УЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ХУЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ ВИСТАВКАСИ ВА «СОЮЗИНВЕНТАРЬ» УЗБЕКИСТОН БАЗАСИ

15 июлдан 22 июлгача савдо инвентари, механикасиз ускуна, мебель, киоска, павильон, склад инвентари ҳамда савдо ва умумий овқатланиш тармоқларидаги ишлаб чиқариш цехлари инвентарининг

РЕСПУБЛИКАЛАРАРО

ЯРМАРКАСИНИ

УТКАЗАДИ.

Ярмаркада 1966 йилги витриналарни ва бинонинг ичини безаш учун турли хил реклама воситалари ва чироқлар (светильниклар) бўлади.

Ярмарка сешанба кунидан бошқа ҳар куни эрталаб соат 10 дан кеч 6 гача ишлайди. Кириш-бепул. Телефон 3-41-61.

9, 11, 19, 47, 49, 67-автобусда ва 2-трамвайда «Победа» парки остановкасигача борилади.

САМАРҚАНД ТЕМИР ЙУЛ ТРАНСПОРТ ТЕХНИКУМИ

ҚАТНАБ УҚИЙДИГАН ВА СИРТҚИ БУЛИМЛАРНИНГ

I ва III курсига

1965/66 ўқув йили учун

УҚУВЧИЛАР

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Техникум темир йўл транспорти учун: қатнов ва юк ташиш ихтисосларига доир мутахассислар тайёрлайди.

8-синф ҳажмида маълумоти бўлган эркак ва хотин-қизлар I курсга, 11-синф ҳажмидаги маълумот билан III курсга қабул қилинади.

Қатнаб ўқийдиган бўлимга қабул қилинганлар, дарсларни яхши ва аъло ўзлаштирган тақдирда, стипендия билан, бошқа жойлардан келганлар ётоқ билан ҳам таъминланади.

Аризалар 30 июлгача қабул қилинади. Кириш имтиҳонлари 20 августгача ўтказилади. Ўқиш 1 сентябрдан бошланади.

Ариза бериш учун адрес: Самарқанд шаҳар, Допризивная кўчаси, 16-уй.

Тошкент давлат консерваторияси ҳузуридаги

В. А. УСПЕНСКИЙ НОМЛИ

МАХСУС ЎРТА МУЗИКА МАКТАБИ

мактабгача группага, шунингдек махсус фортепьяно ва оркестр (скрипка, альт, виолончель, контрабас, флейта, гобой, кларнет, фагот, труба, валторна, тромбон, урма асбоблар) бўлимларининг 3, 4, 5, 6, 7-синфларига

УҚУВЧИЛАР

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Мактабгача группага музикадан яхши қобилияти бўлган 6 ёшдаги болалар қабул қилинади.

Скрипка, альт, виолончель, фортепьяно синфларига кирувчиларнинг музикадан маълум синфга яраша тайёргарлиги (эшитиш қобилияти, ритм, музика хотираси) бўлиши лозим. Урма асбоблар, духовой музика асбоблари ва контрабас синфларига кирувчилар учун музикадан тайёргарлик шарт эмас.

Аризалар 10 августгача қабул қилинади.

Ихтисосга доир консультациялар 15 августдан 20 август гача берилади.

Мактабгача группага, духовой музика асбоблари ва контрабас синфларига кирувчиларни танлаш синовлари, 3, 4, 5, 6, 7-синфларга кирувчилардан ихтисос бўйича ва музика назарияси предметларидан имтиҳон олиш 20 августдан 25 августгача ўтказилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Тарас Шевченко кўчаси, 5-уй. Телефон 3-23-13.

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

14, 15 июлда

«А» класси бўйича Совет Иттифоқи биринчилиги учун:

«ПАХТАКОР» (Тошкент) — «Динамо» (Москва) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

Кеч соат 7 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

14/VII да дублёр, 15/VII да асосий составлар ўйнайди.

Ўзбекистон ССР Госпланининг «ГЛАВСНАБИ»ГА

бош бухгалтерлар, старший бухгалтер-ревизорлар, секретарь—иш юритувчи

ҚЕРАК

Тошкент шаҳар, Фрунзе кўчаси, 27-уйда кадрлар бўлимига учрашилсин.

БИРЛАШГАН НАШРИЕТГА

линотипчилар, печатниклар, уборщицалар, вахтёрлар ва шогирдлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, 127-хона.

Ўзбекистон ССР Социал-таъминот министрлиги республика аҳамиятидаги шахсий пенсионер

Олтибой ҚУРБОНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оиласига таъзия билдиради.

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

№ В. 162. ИНДЕКС 64543. Р. 04011.